

FINSVE

Finsk-svenska handelskammaren – ditt nätverk i det finsk-svenska näringslivet

Hycamites
process
omvandlar
metan till fast
kol och vätgas

SIDA 20

FINLANDS
UTRIKESMINISTER
ELINA VALTONEN

”Stoppa kringgåendet
av sanktionerna mot
Ryssland”

SIDA 12

Jättelikt
sandbatteri ger
utsläppsfri fjärr-
och processvärme

SIDA 6

Rysslands-
kännaren som
blev ambassadör
i Finland

SIDA 8

Hållbarhet som strategi –
Ålands väg
till långsiktig
framgång

SIDA 28

HÅLLBARHET I ALLA DIMENSIONER

Finsk-svenska handelskammaren har valt temat hållbarhet för den bilaga som du nu har i din hand. Hållbarhet är ett nyckelord i vår tid – det omfattar många olika dimensioner, inte bara klimat och miljö, utan också med avseende på finansiellt resultat, säkerhet, trygghet för anställda och social hållbarhet för alla medborgare oavsett ålder och roll i samhället. Vi vill skapa en hållbar balans i våra länder och bolag, trygghet, meningsfull fritid, välmående och välfärd kopplat till en social mobilitet, som öppnar möjligheter för den som vill utvecklas.

I Norden har vi en bra grund för långsiktig hållbarhet. Genom att vi är lite lagom och kanske lite tråkiga i andras ögon har vi inte tagit ut för mycket av naturen. Våra länder, Sverige och Finland, vilar också på en gemensam historisk bas. Under mer än 600 år delade vi de yttre gränserna i ett rike som tidvis var en europeisk stormakt. Finland var en del av Sverige längre än vad Skåne fram till idag har varit en del av det svenska riket. Sedan medeltiden har finländare och svenskar aldrig utsatt varandra för blodspillan i krig. Det geografiska läget, kulturen, klimatet och de gemensamma värderingarna om frihet och självständighet har format oss. Det är ibland aningen för mycket prat om skillnader med undantag

för språket och för litet prat om den långa och ytterst hållbara grannrelationen mellan oss. Idag svetsar den geopolitiska situationen oss samman mer än någonsin.

Om man vill ha exempel på hållbarhet är det bara att titta på näringslivet. Där har företagen sedan många år etablerat ytterst starka och viktiga relationer inom skogsindustrin, inom stålindustrin, inom gruvindustrin, inom finansindustrin, inom IT och telekom, inom handel och logistik. En nyckel till att Finland och Sverige lyckats så väl med att integrera sina näringsliv är att vi delar tanke sätt: att visa respekt för varandra, att alltid ha ett långsiktigt perspektiv, att känna ansvar för sina medmänniskor. Vi är också duktiga på att lösa tekniskt komplexa frågor tack vare goda och jämlika utbildningssystem. Med tiden har en historia av samförstånd vuxit fram, en vana att föra en diskussion som leder till resultat.

Exempel finns på hållbara idéer och projekt i närtid. Finska och svenska ingenjörer har gjort stora framsteg inom elintensiv industri och energiproduktion, då icke-fossila alternativ tagit över. I båda länderna arbetar man mycket med materialeffektivitet och uppnår då en substitutionseffekt – att ersätta mindre bra produkter med hållbara alternativ, som ofta baseras på nordiska råvaror. Det nordiska kunnandet har möjligheter att nå ut i global skala – med vår starka industri baserad på innovation och marknadskunskande så känns allting möjligt. Vi ligger rätt i tiden.

” Med tiden har en historia av samförstånd vuxit fram, en vana att föra en diskussion som leder till resultat.

I vår bilaga medverkar både Finlands utrikeshandelsminister och Sveriges ambassadör i Helsingfors. Det slår an tonen för en fortsatt hållbar utveckling av relationerna mellan våra länder. Vi hoppas att också du upplever den unika finsk-svenska andan och den goda grannsamman.

Karl-Henrik Sundström, styrelseordförande
Kjell Skoglund, verkställande direktör

OM STYRELSEN

Finsk-svenska handelskammarens styrelse leds av: Karl-Henrik Sundström (t.h.). Övriga medlemmar är Christoph Vitzthum (Fazer), Peter Wikiöf (Ålandsbanken), Philip Aminoff (Helectron), Jan Larsson (Business Sweden), Tommy Ekholm (Advokat Tommy Ekholm) och Hans Ahola (Ahola Group). Finlands Stockholmsambassadör Maimo Henriksson är hedersledamot. Kjell Skoglund (t.v.) är VD för Finsk-svenska handelskammaren. Jacob Wallenberg är ordförande för Finsk-svenska handelskammarens fullmäktige.

TILLSAMMANS SKAPAR VI STÅL FÖR ETT HÅLLBART SAMHÄLLE

Ovako är specialiserade på rent och högkvalitativt specialstål, anpassat för att möta behoven hos våra kunder inom lager-, transport- och tillverkningssektorer. Vårt stål, tillverkat av 97% återvunnet material, garanterar produkter som är både lätta och tåliga, och bidrar till mer hållbara och miljövänliga lösningar. Med 2600 engagerade medarbetare och en global närvaro i över 30 länder, står vi på Ovako—ett dotterbolag till Sanyo Special Steel och stolt medlem av Nippon Steel Corporation—i spetsen för stålindustrin.

Vårt mål är tydligt: Tillsammans skapar vi stål för ett hållbart samhälle.

Vill du läsa mer om vad vi gör?
Börja prenumerera på vårt nyhetsbrev: Strength of Steel. Skanna QR-koden och registrera dig redan idag.

FINSVE

SIOMALAINEN-ROOTSALAINEN KAUPPAKAMARI
FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN

En tidning från Finsk-svenska handelskammaren.
Medföljer som bilaga i Dagens Industri, Hufvudstadsbladet,
Vasabladet, Österbottens tidning och Syd-Österbotten mars 2025.

Kontakt:
info@finsve.com

www.tlmediagroup.se

PROJEKTLEDARE: Leah Telin **REDAKTÖR** Tage Erikson
ART DIRECTOR: Jessica Nyström **TRYCK:** Bold Printing Sundsvall
OMSLAGSFOTO: Statsrådets kansli **KORREKTUR:** Eva-Britt Hällgren

För information om tidningsbilagor och kundtidningar kontakta
Thomas Lahti på +46 70-574 66 24 eller thomas.lahti@tlmediagroup.se

Gårdskött från Österbotten

HANTVERK OCH TRADITION SEDAN 1951

I 70 år har vi på Familjen Snellman producerat högkvalitativa kött- och charkprodukter från våra familjegårdar i Österbotten. Denna hantverksskicklighet har förädlats och förfinats, från generation till generation, och har idag gjort oss till Finlands största familjeägda kött- och charkföretag. Traditionen har fört oss hit. Innovationerna för oss framåt.

GÅRDSKÖTT FRÅN FAMILJEGÅRDAR

Bra kött kommer från djur som har levt bra liv. Med vårt egna kvalitetsprogram – Lantgårdens Bästa, värnar vi om naturlig uppfödning och ser till att ta hand om djuren på bästa vis, bl.a. genom att ge våra grisar och nötdjur naturligt och GMO-fritt foder. Köttet styckar vi ofta för hand – allt för att vårt gårdskött ska hålla högsta kvalitet och smaka riktigt gott.

NATURLIGT HÅLLBART

Hållbarhet är ett bärande grundelement i Snellmans verksamhet. Det genomsyrar hela produktionskedjan – från vårt kvalitetsprogram Lantgårdens bästa och våra höga krav på djuromsorg, till val av foder, miljövänliga förpackningar och biogasdriven fabrik. Tack vare nära samarbete med våra familjegårdar och yrkeskunniga producenter ser vi till att skapa en naturlig och hållbar kedja, hela vägen från oss till dig.

FRÅGA EFTER
FAMILJEN SNELLMANS
PRODUKTER I DIN BUTIK
- MED LITE TUR FINNS
DE REDAN DÅR.

HELT ENKELT
DET GODASTE
AV DE GODA!

HANTVERK OCH TRADITION SEDAN 1951.

www.familjensnellman.se
Facebook & Instagram: Familjen Snellman

Jättelikt sandbatteri ger utsläppsfri fjärr- och processvärme

Foto: Rami Marjanmäki

Polar Night Energys värmelagrande sandbatteri värms upp med billig, grön överskottsel från vind- och solkraft. Det kan avsevärt minska användningen av fossila bränslen och flis i fjärrvärmesystem och industrier.

TEXT BO INGVES

Kort sagt är ett sandbatteri en stor, isolerad metallsilo fylld med sand eller något annat motsvarande värmelagrande material. Inuti sanden finns ett nätverk av rör med het luft som värms upp med elektriska motstånd.

Värmen från sanden kan sedan överföras till fjärrvärmevattnet via en värmeväxlare så att värmebatteriet kan stå för en övervägande del av fjärrvärmen på en ort, alternativt skapa processvärme eller ånga i större industrianläggningar.

Bakgrunden till sandbatteriet är att den ena grundaren, Tommi Eronen, skrev sitt examensarbete 2016 om vattenbaserade värmebatterier. När han tillsammans med studiekompisern Markku Ylönen spånade vidare på värmelagrande lösningar, kom de fram till att ett fast material som exempelvis sand kan lagra energi betydligt längre och i högre temperatur än vatten.

Batteriet laddas från elnätet då elpriset är lågt, som till exempel när det råder överutbud på sol- eller vindkraft. För att minimera elkostnaderna har vi utvecklat en algoritm som automatiskt följer med elpriserna och anpassar användningen av el enligt det. Vi är det första bolaget i världen som har satt sandbatteritekniken i kommersiellt bruk, säger Markku Ylönen.

Första större sandbatteriet i Borgnäs
Polar Night Energys första sandbatterianläggning i kommersiellt bruk var en pilotanläggning som invigdes 2022 i Kankaanpää nära Tammerfors. Ett värmelager i betydligt större skala med 2 000 ton värmelagrande täljstensgrustas i bruk i sommar på den lilla orten i Borgnäs (på finska Pornainen) i södra Finland. Den har beställts av energibolaget Lovisa Värme. Det har en effekt på en megawatt och kan lagra 100 megawattimmar värmeenergi.

Med värmelagret tar vi ett stort steg mot en klimatvänligare energiproduktion, eftersom vi kan minska förbränningen av flis avsevärt och helt sluta använda olja,

säger Lovisa Värmes vd Mikko Paajanen.

Enligt honom fanns det andra alternativ för att ersätta flispannan än sandbatteriet, men den valda lösningen var enligt bolagets mening miljömässigt bäst.

Det behövs mångfald i värmeproduktionen och sandbatteriet är en tekniskt enkel och robust lösning med försumbara utsläpp under drift. Vi ska provköra batteriet under våren och sen kan vi lägga det befintliga flisverket på sparlåga så att det används endast vid behov. Värmelagrets kapacitet motsvarar ungefär en månads värmebehov på sommaren och en veckas behov på vintern. Det finns alltså en rejäl buffertzon tillgänglig hela tiden vilket är viktigt för driftsäkerheten, säger Paajanen.

Många möjliga värmelagringsmedier
Det värmelagrande materialet i sandbatterier kan med elmotstånd nå temperaturer på upp till 600 grader och energin kan lagras i veckor eller till och med i månader. Därför är det sandbaserade värmelagret en mer långsiktig lösning för energilagring än batterier som lagrar elektricitet.

Förutom att sandbatteriet minskar beroendet av fossila bränslen i fjärrvärmeproduktionen eller i industrier, hjälper det samtidigt till att balansera elnätet då det finns ett överskott av vind- eller solkraft.

Vi utvärderar hela tiden olika lämpliga material för värmelagringen. Förutom sand och täljsten som blir över i Tullkivisproduktion av värmelagrande spisar ser

SANDBATTERIET

Sandbatteriet i Borgnäs nära Borgå i södra Finland är ungefär 15 meter i genomskärning och lika högt. Det fliseldade värmeverket intill kommer att köras endast vid behov.

Tommi Eronen och Markku Ylönen grundade Polar Night Energy 2018 och investerarnas intresse visar att deras vision har hållit i verkligheten.

Sandbatteriet värms till 600 grader med vind- och solkraft då elpriset är lågt och sedan portioneras värmen ut efter behov till fjärrvärmesystem eller industrier.

Den finländska innovationen sandbatterier lämpar sig utmärkt för balansering av förnybar energi, som kan sparas över långa perioder till en låg kostnad.

VI GER KRAFT ÅT OMSTÄLLNINGEN

Fortum bidrar till en trygg elektrifiering. Med robust elproduktion och förmåga att förenkla det komplexa hjälper vi kunder att fasa ut sina fossila utsläpp och växa.

Läs mer om hur vi kan hjälpa er:

fortum

Rysslandskännaren som blev ambassadör i Finland

Peter Ericson är Sveriges ambassadör i Finland sedan augusti i fjol, men att han sitter på den posten kom som en överraskning för honom. Förklaringen är att han efter många år i säkerhetsrelaterade diplomatuppgifter på olika håll i världen var ambassadör i Moskva mellan 2015 och 2019 och kan ryska.

TEXT BO INGVES

Innan Helsingfors var Peter Ericson chef för svenska Utrikesdepartementets enhet för Östeuropa och Centralasien. Men, han hann inte vara länge på den posten innan han blev tillfrågad om intresset för ambassadörsposten i Finland.

– Finland ligger ju strategiskt viktigt placerat mellan Sverige och Ryssland och den svenska utrikesledningen ville ha en Rysslandskännare på posten. Efter en kort diskussion med hustru och dotter var det lätt att tacka ja till det här högtintressanta uppdraget, säger han.

Handeln går åt båda hållen

Med sin karakteristiska mustasch och sitt välansade skägg lär Peter Ericson vara den mest kända ambassadören i Helsingfors för tillfället.

– Det är härligt att bo här vid Salutorget i en kopia av Stockholms slott, så gott som vägg i vägg med Finlands president, och med en fantastisk utsikt ut mot Sveaborg. Jag har också blivit väldigt fint emottagen, det är liksom stora famnen på alla håll, säger han.

Enligt Ericsons åsikt har de mellanstatliga relationerna mellan de två länderna aldrig varit så nära som nu.

– Vi har identiska säkerhetspolitiska intressen, en gemensam historia och gemensam språk. Framför allt är våra ekonomier sammanflätade och vi har ett

enormt handelsutbyte. För att inte tala om att det finns en mängd gemensamma företag som uppkommit både genom expansion och sammanslagningar. Statistiskt sett är Sverige den största marknaden för finländska företags direktinvesteringar medan Finland är den näst största motparten i andra riktningen, säger han.

Länder med gröna visioner

Av en händelse råkade skribenten kvällen innan intervjun för den här artikeln sitta bredvid ambassadören på ett evenemang i Helsingfors med namnet Tillväxt genom grön omställning. Det säger mycket om Finlands och Sveriges gemensamma historia att arrangörerna var Svenska handelshögskolan, Handelsgillet i Helsingfors och Ekonomiska Samfundet, alla genuint svenskspråkiga institutioner.

– Som det framgick på evenemanget ger Finlands och Sveriges tillgångar till fossilfri energi en utmärkt grund att fortsätta samarbetet kring en grön omställning. Det finns en genuin politisk vilja att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030, men som det också påpekades under seminariet kan de specifika årtalen för olika målsättningar diskuteras, säger Ericson.

Eftersom USA är en stor handelspartner för både Finland och Sverige, har landets utmarsch ur Parisavtalet och president Donald Trumps olika tullbe-

Mycket av en ambassadörs tid går åt till att träffa människor, och här diskuterar Peter Ericson med Svenska handelshögskolans rektor, professor Ingmar Björkman på Toppsemi-eventet i Helsingfors i mitten av februari.

Foto: Caia Portin

slut väckt farhågor i Norden.

– Men som Jan-Olof Jacke, vd för Svenskt Näringsliv sade nyligen, finns det ingen anledning för svenska företag att inte fortsätta med den strategiska linje vi valt, eftersom den gröna omställningen ger konkurrensfördelar i form av exempelvis billig, fossilfri el. Debatten på seminariet visade att samma gäller för Finland. Är man inte i oljeutvinningsbranschen gäller det nog att fortsätta utveckla elbilar, även om man kanske nu kan sälja bilar lite längre än tänkt i USA, säger Ericson.

Grön omställning skapar jobb

Ambassadören påpekar att en grön omställning skapar jobb samtidigt som den är bra för miljön och klimatet. Att hållbar verksamhet ger konkurrensfördelar visar till exempel de låga elpriserna på fossilfri el i Sverige och Finland.

– Jag är ingen expert på vare sig teknik eller miljö, men de två sakerna hänger ju helt klart ihop. Det finns helt enkelt ingen anledning att tro att vi kan backa tillbaka till det som varit, säger han.

Det han har lärt sig under sitt halvår i Finland, med allt vad det innebär av både nya politiska kontakter och en ny insyn i företagsvärlden, är att de mest fantastiska produkter kan göras på helt nya sätt som inte sliter på miljön. Han nämner speciellt då han tillsammans med EU-minister Jessica Rosencrantz och Finlands Europa- och

ägarstyrningsminister Joakim Strand nyligen firade 30-årsjubileum för Finlands och Sveriges EU-medlemskap.

– I samband med det gjorde vi ett studiebesök på Solar Foods. Företaget gör protein av luft och råvaran kan användas i stället för ägg i olika produkter. Vi smakade på glass och chokladkaka gjorda på råvaran och det smakade helt normalt. Det största, lite triviala, problemet, är att produkten inte är vit. Jag var verkligen imponerad av tekniken och är säker på att företag i våra länder kommer med många liknande hållbara produkter, säger Peter Ericson.

Spjutspetsteknologier kräver kapital

Startupevenemanget Slush i Helsingfors är något som Peter Ericson är verkligen imponerad av, och han berättar att ambassaden i samband med Slush arrangerade ett side-event med svensk-finländsk vinkling.

– Där dök det upp många intressanta idéer som kan bli hur stora succéer som helst. Ett villkor är då att det finns en fungerande kapitalmarknad för både startups och mer etablerade företag som utvecklar spjutspetsteknologier. Utvecklingsarbetet och kommersialiseringen av produkterna eller tjänsterna måste ju kunna finansieras, säger Peter Ericson.

Han betonar att det i alla fall inte är myndigheternas sak att välja teknologier eller hålla företag under armarna, efter-

” Det finns helt enkelt ingen anledning att tro att vi kan backa tillbaka till det som varit.

som man varken kan skydda sig in i framtiden eller plocka ut säkra vinnare.

– I stället gäller det för myndigheterna att skapa bättre förutsättningar för företag med visioner. Ett led i den strategin är Join Sweden Summit, till vilken den svenska regeringen bjudit in stora företag för att sälja in Sverige som investeringsdestination. Ett tjugotal finländska företag deltog i eventet 19 februari, som dagen efter följdes av det jättelika teknologievenemanget Techarena, med 12 000 deltagare på hög nivå, säger Ericson.

Utbyte på olika plan

Utbytet mellan Finland och Sverige gäller inte bara företag och affärsverksamheter, utan i lika hög grad människor.

– Traditionellt har strömmen i högre grad gått mot Sverige men just nu verkar siffrorna vara ganska i balans. Ett visst utbyte av människor är också helt logiskt med tanke på i hur hög grad våra företag är involverade i varandra, säger Peter Ericson.

Det dagliga umgänget med beslutsfattare inom finländsk politik, näringsliv och kulturliv berikar vardagen för Peter Ericson, Sveriges ambassadör i Helsingfors.

Foto: Caia Portin

365 är sommar!

Upptäck lugnet i skärgården tillsammans med oss. Här är havet och naturen alltid nära, samtidigt som du enkelt tar del av småstadens charm. Gillar du en aktiv semester? Idrottsparken erbjuder aktiviteter för hela familjen, med naturstigar, MTB-bana och frisbeegolf.

Välkommen till Larsmo. 365 är möjligheter.

STRANDIS
SMOKEHOUSE
VILLAGE

LAKESIDE CAMPING & RESORT

På semestern vill man gärna bo bra. Och bekvämt.

Strandis Resort erbjuder nio fullt utrustade moderna stugor med alla bekvämligheter. För hela familjen, eller kompisgänget. Och naturligtvis med sjöutsikt och nära till service. Läs mer och boka på www.strandis.fi

STAY. EXPERIENCE. RETURN.

Larsmo
365 ÖAR
LIVSKRAFT

www.larsmo.fi

Över 130 år i matens värld är bara början

Kära läsare,

Du känner oss genom våra olika ikoniska varumärken och smakupplevelser. Vi är stolta över att sedan 1891 vara en del av människors vardag och speciella tillfällen. Fazer har en lång erfarenhet i att verka i både Finland och Sverige och är en integrerad och betydelsefull del av såväl det finska som det svenska livsmedelslandskapet.

Hur vi äter, producerar och konsumerar mat påverkar människor, miljö och samhälle och vi jobbar aktivt med dessa frågor på alla plan i vår verksamhet. Genom att utbyta kunskap och kompetens mellan länderna fortsätter vi att utveckla våra produkter och arbeta tillsammans för att bidra till en positiv och hållbar utveckling av livsmedelssystemet. Med mod, kreativitet och engagerade medarbetare tar vi oss an dagens utmaningar och rustar för framtiden.

Världen idag är volatil och vi präglas av ständig förändring. Vi tror på framtiden och att fortsätta arbeta för en hållbar framtid. Vi värdesätter därför delad optimism, samarbete och innovation. Livsmedelsindustrin har en betydelsefull roll och det är viktigt för oss och samhället att vi producerar mat till människor, idag och imorgon. Med vårt långa arv står Fazer stadigt som en drivande aktör inom livsmedelsindustrin. Vi gör mer än mat, vi utvecklar Mat med Mening.

– Vi är engagerade i att bygga en mer hållbar och motståndskraftig framtid. Hur mat utvecklas och konsumeras är väsentliga för människors framtid. Fazer är en drivande aktör inom livsmedelsindustrin och kärnan i vår strategi handlar om hållbara lösningar och innovation. Två faktorer som vi ser är en lösning för en mer hållbar verksamhet och även planet. säger **Christoph Vitzthum**, Koncernchef på Fazer.

Vår resa är förankrad i målsatta hållbarhetsambitioner som speglar vårt engagemang att bidra till ett ansvarsfullt och hållbart livsmedelssystem. Som exempel på delad optimism har vi i Sverige tillsammans med Världsnaturfonden WWF Sverige och 14 andra livsmedelsaktörer undertecknat åtagandet "Det svenska handelslaget för en hållbar livsmedelskedja". Initiativet syftar till att främja en mer hållbar livsmedelskedja i utvalda kategorier genom hela

värdekedjan. Färdplanen innehåller målsättningar inom klimat, biologisk mångfald, resurseffektivitet och mänskliga rättigheter.

– Initiativet är ett unikt branschöverskridande samarbete som sammanför livsmedelsproducenter, dagligvaruhandel och restauranggrossister kring ett gemensamt mål. För att lösa morgondagens utmaningar måste vi samarbeta, säger **Mats Liedholm** vd för Fazer i Sverige.

Tradition och innovation för framtida hållbara matlösningar

Innovation och hållbarhet återspeglas i Fazers investeringar i utvecklingen av växtbaserade produkter och hållbara lösningar. Vi gör vad vi kan genom att kombinera 130-åriga traditioner med nytänkande för att skapa hållbara matlösningar för framtiden. Utan att tumma på goda smakupplevelser. Och vi gör en skillnad. Vi ser innovation som ett viktigt verktyg för att utvecklas hållbart och bidra till en mer hållbar planet. Vårt mål är att forma en hållbar framtid för mat genom livsmedelsinnovationer, skapa nytt av svinn och utformning av nya ingredienser.

Fazer har investerat i Solar Foods, ett finskt startup-företag som utvecklat Solein®, ett protein tillverkat av luft. Solein® är funktionellt, näringsrikt och mångsidigt, och kan smaka och se ut som vad än det används till, oavsett livsmedel. Det innehåller järn, fiber och B-vitamin. Vi skapar testprodukter med Solein®, en framtida matlösning. Solar Foods arbetar för att få godkännande för bruk av proteinet i livsmedel i Europa.

Ett annat exempel är Fazers koncept "Taste the Future" som introducerar djärva innovationer för att driva utvecklingen av livsmedelsindustrin. Här har Fazer presenterat en ny typ av produkt, en unik växtbaserad kakaofri konfektyrkaka. Mältad råg och havre ligger till grund för att få fram den kakaoliknande smaken. Med klimatförändringarna i åtanke behöver vi tänka nytt. Även om Fazer, i enlighet med sina hållbarhetsambitioner, är engagerad i att bekämpa

klimatförändringar, finns det också ett behov av att utforska alternativa källor för hållbar kakao.

Goda nordiska exempel på hur vi investerar i innovation för en mer hållbar framtid. Nu tar vi ut riktningen för de nästa 130 åren.

År 2024 uppgick Fazer-koncernens omsättning i Sverige till 275 miljoner euro, vilket motsvarar 23 procent av koncernens totala omsättning. Vi har cirka 1 200 medarbetare i Sverige. Fazer har lokal produktion i hela Sverige med flera bagerier, en kvern, caféer under varumärket Gateau, butiksbagerier samt havredrycksproduktion. I Fazers varumärkesportfölj finns runt 80 varumärken såsom Karl Fazer, Froosh, Frebaco, Fazer Aito och där några av Fazers mest älskade varumärken, däribland Dumle, Tutti Frutti och Skogaholm, är av svenskt ursprung. Fazer etablerade sig på den svenska marknaden redan på 1960-talet.

Om Fazer-koncernen

Med fokus på matupplevelser, gör Fazer det möjligt att njuta av dagens bästa stunder. Vår mission, Mat med mening, bygger på vårt unika över 130-åriga arv, djupa konsumentinsikter och innovationer för att skapa hållbara matlösningar för framtiden. Med våra ca 5 000 engagerade medarbetare fokuserar vi på konsumentprodukter, vår direkt till konsument-riktade verksamhet i Nordeuropa och export till mer än 40 länder. Vår verksamhet följer Fazers uppförandekod som baseras på koncernens värderingar och FN-initiativet Global Compact. Fazer-koncernens omsättning 2024 uppgick till 1,2 miljarder euro.

”Vi måste arbeta hårdare för att stoppa kringgåendet av sanktionerna mot Ryssland”

ELINA VALTONEN

Elina Valtonen, 43, är civilingenjör och ekonomie magister. Hon bodde i sin ungdom i Bonn i Tyskland och har arbetat tio år inom finanssektorn i London. Elina har suttit i den finländska riksdagen sedan 2014. Hon har varit chef för Finlands NATO-delegation och är sedan 2023 utrikesminister i Petteri Orpos koalitionsregering. Elina Valtonen är också ordförande i OSCE, den europeiska säkerhets- och samarbetsorganisationen. Hon har belönats med den svenska Nordstjärneorden.

Utrikesminister Elina Valtonen från Samlingspartiet har tydligt markerat att Finlands åtaganden mot Ukraina står fast.

Finlands utrikesminister Elina Valtonen ser stora möjligheter i det finsk-svenska samarbetet kring energiförbindelser i norr och utvecklingen av följande generationens isbrytare.

TEXT STEFAN WALLIN

Elina Valtonen, 43, har varit Finlands utrikesminister i snart två år. En tid då kriget i Ukraina fortsatt rasa och krutduken i Mellanöstern exploderat ännu en gång. I Vita huset skiftade makten, men även nationella valresultat i flera EU-länder väcker frågetecken kring hur förutsägbar politiken framöver är.

Därtill har vi sett kritisk undervattensinfrastruktur i närmiljön skadas i en rad märkliga incidenter. Östersjön – en gång kallat ”Fredens hav” – trafikeras av undermåliga fartyg tillhörande den ryska skuggflottan, som kringgår EU:s sanktioner.

Ett av dessa, Eagle S, togs på juldagen på bar gärning efter att ha massakrerat kablar med ankaret. Utrikesminister Valtonen säger att Finland, liksom andra EU- och Natoländer, länge oroat sig för den risk fartyg i dåligt skick innebär i den miljö känsliga Östersjön. Därav också Finlands resoluta ingripande i fallet Eagle S.

– Det är nödvändigt att visa vår förmåga

att reagera på ett förändrat säkerhetsläge; de finländska myndigheternas agerande var snabbt. Ett fungerande samarbete är typiskt för statsförvaltningen i Finland och vår modell för övergripande säkerhet, där myndigheter samarbetar intensivt och snabbt kan reagera på hot. Modellen intresserar också utomlands och vi presenterar Finlands lärdomar inom ramen för EU och Nato, säger hon.

Måste vi då bara tolerera att skumma skorvar i skydd av havsrätten fortsätter segla in och ut i Östersjön? Inte nödvändigtvis. Valtonen säger att bruket av skuggflottans fartyg i internationell sjöfart kan påverkas genom sanktioner.

– Listandet av fartyg försvårar möjligheterna att välja dessa fartyg för sjötransporter. Det minskar antalet fartyg som Ryssland använder och ökar transportkostnaderna för rysk olja. Utöver åtgärder mot fartygen bör man också påverka deras flaggstater så att de avregistrerar sådana fartyg. Även flaggstaterna skadas avsevärt

av registreringen av fartyg som i praktiken stöder Rysslands anfällskrig genom dessa oljetransporter, säger Valtonen.

– Att den ryska hybridverksamheten tar sig olika lömska former är bekant. Finland reagerar också här beslutsamt. När den ryska instrumentaliseringsen av migration pågick vid östgränsen hösten 2023 stängde Finland gränsövergångsställena och stiftade senare den så kallade gränslagen, påminner Valtonen.

Hon tillägger att Finland arbetar aktivt via internationella organisationer som har redskap för att svara på hybridpåverkan. Ett exempel är EU:s sanktionsregim från i höstas som innebär svartlistning av aktörer som är delaktiga i Rysslands hybridpåverkan.

– EU och Nato arbetar också just nu med att vidareutveckla systemen för att bemöta hybridpåverkan. Fungerande sätt att bekämpa desinformation och valpåverkan är effektivt sanningsbaserad kommunikation, god grundläggande utbildning

och medieläskompetens samt fria medier

och erbjuder pålitlig information som motvikt till desinformation. I Finland har valen löpt klanderfritt; tills vidare har vi inte upptäckt större yttre störningar. Vi är ständigt beredda att bekämpa eventuell valpåverkan. En fungerande demokrati är det bästa skyddet mot desinformation, säger hon.

I augusti 1975 var Finlandiahuset i Helsingfors skådeplatsen för Konferensen för säkerhet och samarbete i Europa (KSSE). Vore världsläget ett annat nu då Finland leder ordet i OSSE, som förvaltar arvet efter KSSE, så kunde 50-årsjubileet ha firats stort på samma plats, på högsta nivå. Men så blev det inte. Talande nog inledde Valtonen OSSE-ordförandeåret med att åka till Kiev. Där var hennes budskap klart: Finlands orubbliga stöd till Ukraina fortsätter.

Under vårvintern har också fokuseringen på Natos europeiska pelare och EU-ländernas försvarsåtaganden ökat kraftigt.

– Europa har redan gjort mycket och vi kan vara nöjda med det. Vi har stöttat Ukraina avsevärt, men vi är inte klara än. Europa måste fortfarande stärka sitt eget försvar och göra det med beslutsamhet. Gemensamt försvar och förmågan att snabbt reagera på föränderliga hot är av ytterst stor vikt. Vi stärker vår säkerhet både på nationellt plan och tillsammans inom ramen för både EU och Nato. Vi måste ta en starkare roll i att säkra vår egen framtid.

– Att Ukrainas framtid skulle förhandlas eller avgöras över huvudet på ukrainarna själva är enligt Valtonen uteslutet. Farhågor i denna riktning väcktes efter ett antal uttalanden och utspel från och i Vita Huset.

– Fredsförhandlingar får inte inledas utan Ukraina. Utgångspunkten är att Ukraina fastställer villkoren för en rättvis och hållbar fred. Även Europa bör delta i förhandlingarna om fred i Ukraina, det vill säga i Europa. Detta är vårt budskap också till Förenta staterna, säger hon.

– Appropå USA: Den nygamla president-

tens fäbless för Grönland har slagit mången med häpnad. Valtonen kvitterar det kort.

– Vi är alltid solidariska med de andra nordiska länderna. Vad gäller Trumps utspel är saken en fråga för Danmark och Grönland.

– Innan Finland och Sverige blev Nato-medlemmar fördjupades målmedvetet det bilaterala försvarssamarbetet. Nu fortgår detta arbete så att det även uppfyller behoven mellan de allierade. Sveriges roll som ramnation i Natos framskjutna markstyrkor i norra Finland fördjupar den bilaterala relationen ytterligare, säger Valtonen.

”Även Europa bör delta i förhandlingarna om fred i Ukraina, det vill säga i Europa. Detta är vårt budskap också till Förenta staterna.”

Valtonen, till utbildningen ekonomimagister, påminner också om att Finland och Sverige är varandras viktigaste ekonomiska partners. Det är via Sverige många finländska företag inleder sin internationalisering. Sverige är den största utländska investeraren i Finland och vi har många

samägda bolag, säger hon.

– Vi delar flera utmaningar såsom i den pågående industriella transformationen. Viktigt, också ur säkerhetsperspektiv, är förbättringar av infrastrukturen i vardera landet, men också den gemensamma infrastrukturen.

– Vi utvecklar energiförbindelserna mellan våra länder. Genom byggandet av den så kallade Aurora-linjen i norr, som kommer igång detta år, höjs kapaciteten med 900 megawatt i riktning från Finland till Sverige och med 800 megawatt från Sverige till Finland. Det finns också planer att bygga en Aurora 2-linje i början på 2030-talet.

Samarbete är nyckelordet också vad gäller framtidens isbrytningskapacitet. Valtonen påminner om att både Finland och Sverige snart behöver nya isbrytare då vårt äldsta tonnage närmar sig slutet på livscykeln.

– Vi har i aktiva kontakter med Sverige framhållit att vi vill samarbeta i frågan och kommer att fortsätta göra så. Det finns stora fördelar i att tillsammans utveckla nästa generations isbrytare. Finland har också ingått ett ramavtal med Kanada och USA gällande isbrytarsamarbete (ICE Pact). Sverige har också visat intresse för detta samarbete, säger Valtonen.

Innan Elina Valtonen 2014 tog plats i riksdagen hann hon bo i Tyskland, Danmark och Storbritannien. Som utrikesminister har hon nu stor nytta av sitt erkänt goda språkkunskaper. Förutom finska hör också engelska, tyska och franska till repertoaren. Ja, och såklart flytande svenska, som hon talar ofta och gärna.

– Det är viktigt med kunskaper i svenska både i relationen till vår viktigaste partner Sverige och i ett bredare skandinaviskt sammanhang. Svenska är vårt gemensamma språk som vi kan använda för att smidigt kommunicera tillsammans, även när arbetspråket annars är engelska, avslutar Elina Valtonen. ■

Den smartaste vägen över Bottniska viken

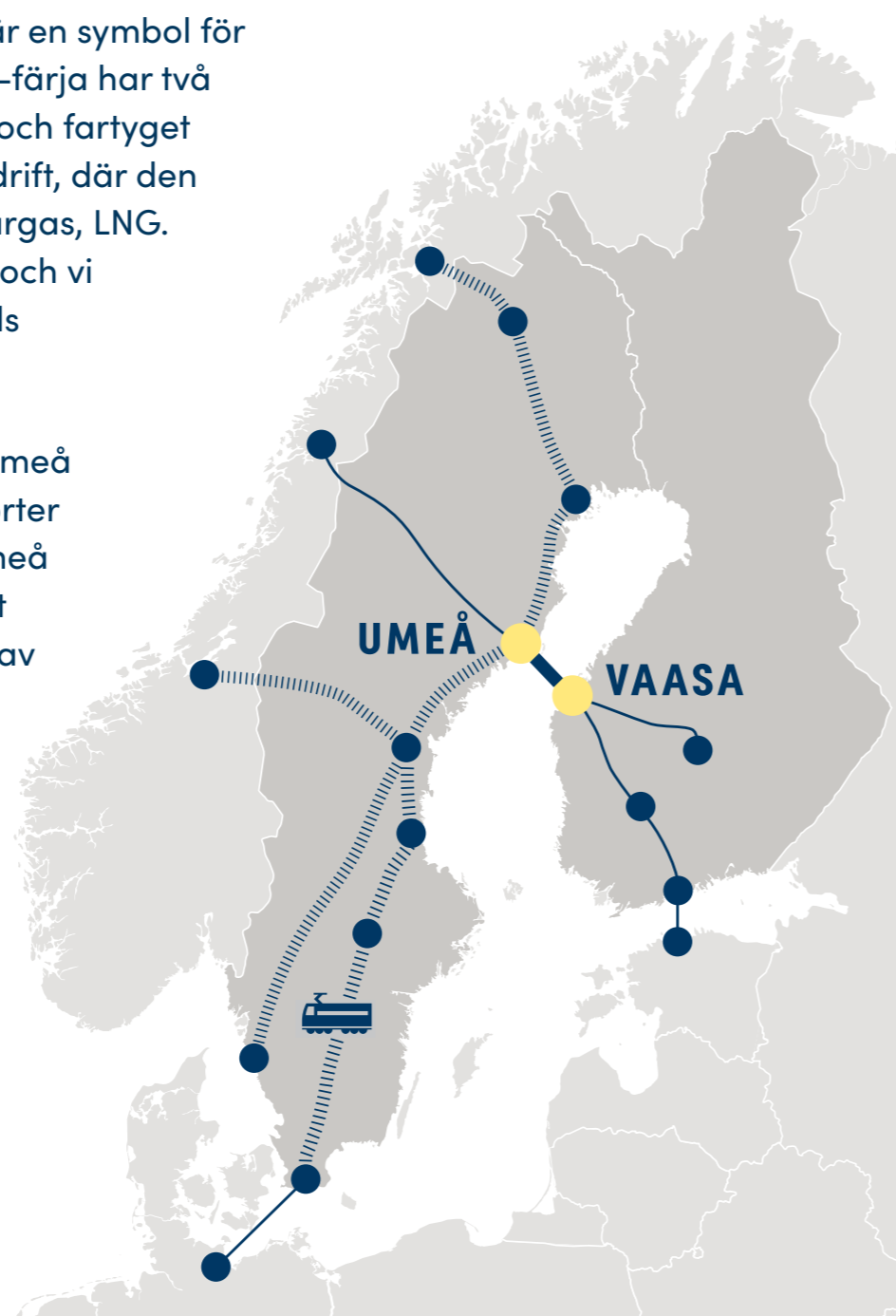
Aurora Botnia är mer än bara ett fartyg – hon är en symbol för samarbete och hållbarhet. Vår moderna RoPax-färja har två lastdäck med en fraktkapacitet på 1 500 meter och fartyget kombinerar olika bränslelösningar med batteridrift, där den huvudsakliga källan till bränsle är flytande naturgas, LNG. Idag är vårt CO₂ avtryck endast cirka 12 kg/ton och vi erbjuder även möjligheten att transportera gods helt koldioxidneutralt.

Wasaline trafikerar året runt mellan Vasa och Umeå och erbjuder snabba överfarter, specialtransporter och smidiga intermodala anslutningar. Från Umeå kan frakten smidigt transporteras vidare via det omfattande järnvägsnätet som når stora delar av Central- och Västeuropa och knyter samman med globala logistikcentrum.

Aurora Botnia, ett mästerverk av samarbete – mot en hållbar framtid

Besök oss på wasaline.com

wasaline |

Vi är en del av
**northern
access**

BÄST PÅ BRA FLYT.

Kvarken Ports erbjuder logistik tjänster i noderna där sjöfart, järnväg och vägar möts. Vi driver och utvecklar hamnarna i Umeå och Vasa med sikte på att vara det bästa alternativet när det handlar om effektiva transporter längs de globala handels- och transportvägar som går över Kvarken.

Vi möter en bredd av behov och branscher. Var och en med sina specifika behov och förutsättningar. Vi tror att mångfald gör oss bättre.

kvarkenports.com

 Kvarken Ports
Seamless flow

Willa-grävattenrenarens pumpbrunn samlar upp vattnet och pumpar det till vattenrenaren som ligger längre bort från stranden. Träfilisen måste ha rätt blandningsförhållande. Vattenrenaren är helt tillverkad av rostfritt stål.

Grävattnets härskare

Foto: Aku Saanenpää

De skärpta avlopps-vattenbestämmelserna berör allt fler stugägare och andra som bor nära vattendrag. Ett biologiskt grävattenfilter är ett miljövänligt val. Willa är en finländsk innovation som utvecklats av entreprenören Harry Granlund i Tjock i Sydösterbotten.

TEXT FRANCESCA ÖSTRÖM

Konva-Centers ägare, entreprenören Harry Granlund, 68, störs inte särskilt mycket av de problem som coronaviruset orsakat. Som en långvarig entreprenör har han varit med om många olika projekt och mött flera motgångar under årtiondenas lopp.

– Jag började sälja spik som ung man i mitten av 1960-talet.

Tillverkningen och försäljningen av potatisredskap blev startpunkten för Willa-grävattenrenaren.

– Detta är det enda filtret som har godkänts av Teknologiska forskningscentralen (VTT), påpekar Granlund.

I tvättvattnet från potatisskalningsmaskinerna fanns ämnen som inte fick släppas ut i avloppet, utan måste samlas upp.

– Därifrån började jag utveckla en apparat som kan rena grävattnets utsläpp.

År 2004 hade Granlund kommit långt och utvecklat en biologisk reningsmetod i samarbete med universiteten i Helsingfors och Villmanstrand. Metoden kräver varken elektricitet eller kemikalier.

– Renaren är gjord av rostfritt stål, så den håller från far till son, berättar Harry Granlund och klappar sin son Michael, som även arbetar i företaget, på axeln.

Konva-Center tilldelades Inno-Finlands hedersnämmande för Willa-grävattenrenaren i Österbotten år 2006. Grävattenfiltret är en del av fastighetsägarens skyldigheter.

Den avloppslag som trädde i kraft i Finland i oktober förra året gäller nu fastigheter som ligger inom ett vattenskyddsområde eller 100 meter från vattendrag. Fastigheterna måste ta hand om inte bara sitt avloppsvatten utan också grävattnet, det vill säga tvätt-

och sköljvattnet som uppstår vid tvättning, diskning och tvätt av kläder. Grävattenfiltret kräver inte alltid mycket utrymme.

– Willa-vattenrenarens utrymmebehov är bara en kvadratmeter. Därför passar det särskilt bra i skärgården och på tomter där det inte finns så mycket plats, förklarar Granlund.

Eftersom vissa bastustugor ligger direkt vid vattnet, måste deras renade grävatten, beroende på kommunen, ledas bort mer än 15 meter från stranden.

– Vi har en pumpbrunn vid stranden som pumpar vattnet till den högre liggande Willa-filtret. Därifrån kan det släppas ut renat tillbaka till naturen, beskriver Harry processen i den byggnad som ligger precis vid stranden.

Willa tillverkas helt och hållet i Finland.

Stora arbetsinsatser krävs

I Finland finns det enligt Statistikcentralens senaste sommarbostäder, villor och stugor.

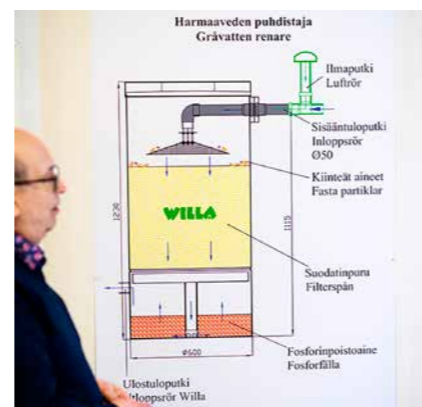
– Jag skulle gissa att ungefär 140 000 sommarstugor ännu inte har uppfyllt kraven i oktoberlagstiftningen, uppskattar Michael.

Willa har sålts i lika stor utsträckning i Sverige som på hemmamarknaden.

– Vi planerar också att börja exportera till andra länder, men vi inleder våra exportinsatser med potatismaskiner, förklarar Harry Granlund om framtiden. ■

Uppfinnaren Harry Granlund med sonen Michael garanterar att Willa-vattenrenaren är hållbar från far till son.

Harry Granlund visar på en skiss hur reningsprocessen fungerar i teorin.

HANAHOLMEN
1975-2025

HANAHOLMEN – 50 ÅR FÖR SVERIGE OCH FINLAND

Kultur, politik, konst,
mat, utbildning och
svensk-finska möten.

JUBILEUMSÅRETS
PROGRAM:

WWW.HANAHOLMEN.FI

Hur bra känner du

TVÅ LÄNDER SVERIGE • FINLAND
EN FRAMTID

Sveriges och Finlands gemensamma historia?

Med videoserien ÅRTAL kan du på ett underhållande sätt påminna dig om viktiga händelser i Sveriges och Finlands gemensamma historia – från 1100-talet till idag.

ÅRTAL är en del av konstprojektet som donerade offentliga skulpturer till Helsingfors och Stockholm med temat TVÅ LÄNDER – EN FRAMTID.

Besök Engelbrektsplan i Stockholm och Skillnaden intill Svenska Teatern i Helsingfors.

På svenska

Suomeksi

Använd QR-koden eller gå till:
www.sverige-finland.fi

HANAHOLMEN

Svenska
kulturfonden

STIFTELSEN
Tre Smeder

Historiska bilder

UPPTÄCK KASKÖ

- en unik skärgårdsstad med rik historia av trähus!

FIRA JUBILEUMSÅRET MED OSS:

- 16.6. Folkfest med Krista Siegrids
- 9.-13.7. Kaskö Musiksommars
- 16.-17.8. Trähus- och renoveringsmässan

Kaskö stad firar
240 år!

Vår stolta
symbol, fyren
150 år!

Kaskö
djuphamn
70 år!

FIRA 16.-17.8. MED:

- Hamnmarknad kl. 10-16
- Helikopterflygning (väderreservasjon)
- Guidade rundturer & Sälgrund fyr 150 år
- Trähusmässan

Kom och upplev charm, kultur och havets närhet i Finlands minsta stad!

Kaskö stad
Rådhusgatan 34, 64260 Kaskö
Tel. +358 6 22 07 711
info@kaskinen.fi

**PORT OF
KASKINEN**
Quick access to the high seas

Oy Kaskisten satama - Kaskö Hamn Ab
Kalasatamantie 30, 64260 Kaskö
FINLAND
<https://kaskistensatama.fi/sv/>

HELA DENNA BILAGA ÄR EN ANNONS FRÅN FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN

ETHA
www.etha-consultancy.com

Etha öppnade sitt första kontor i Vasa och har nu kontor även i Helsingfors, Uleåborg och Tammerfors.

PROFESSIONELL INTRESSENTHANtering ÄR NYCKELN TILL FRAMGÅNG I PROJEKT INOM FÖRNYBAR ENERGI

För tillfället har förnybar energi en betydande roll i energiproduktionen i Finland och Sverige. I Sverige producerades exempelvis ca 25% av elförbrukningen med vindkraft år 2024, och i Finland var motsvarande siffra ungefär 24%. Utvecklingen av förnybar energi har däremot sett väldigt olika ut i Sverige och Finland. I Sverige skedde en betydande tillväxt i utveckling av vindkraft under 2000-talet när stödsystemet för förnybar energi påskyndade investeringarna, medan vindkraftsutvecklingen i Finland började ett decennium senare, på 2010-talet, när systemet med inmatningspriser (feed-in-tariff-systemet) infördes, vilket gjorde investeringarna mer lönsamma. Detta förklarar några av de viktigaste skillnaderna mellan den finska och den svenska marknaden för förnybar energi idag. Finland har ändå kunnat tillämpa några av de framgångsrika metoder som används i Sverige, till exempel avtal om vindenergiupptagning och andra kompensationsmetoder för markägare och intressenter.

För tillfället växer utvecklingen av vindkraft snabbare i Finland och en anledning till detta är en kortare tillståndprocess. I Finland är det möjligt att utveckla ett byggnadsklart vindkraftsprojekt på fem - sex år, medan det i Sverige tar betydligt längre tid, till och med 10 år. I Finland leds tillståndprocessen från kommunerna, och kommunerna har ett ekonomiskt intresse av att främja projekten i och med intäkterna från fastighetsskatten. I Finland varierar fastighetsskattesatsen för kraftproduktion mellan 0,93% och 3,1% av beskattningsvärdet. Vindkraftsparker kan generera upp till 40 000 euro per år per turbin till kommunen. Detta initiativ har ibland kritiserats för att sätta ekonomisk vinning före naturvärden. De kommunala beslutsfattarna är däremot ansvariga för att planera användningen av kommunens områden så effektivt som möjligt, samtidigt som de tar hänsyn till både ekonomiska och miljömässiga frågor och säkerställer att intressenterna involveras.

Det finns olika aktörer på marknaden för förnybar

energi i Finland, till exempel markägare, utvecklare i tidigt skede och i slutskedet, energibolag, lokala finska aktörer och internationella utvecklare. Alla dessa aktörer arbetar på olika sätt och står inför olika utmaningar under utvecklingsprojektet.

- Vi på Etha är vana vid att samarbeta med alla dessa utvecklare. När utmaningar hos de olika utvecklarna undersöks kan man konstatera att kommunikation med intressenter är den nyckelfaktor som avgör om en utvecklare kommer att lyckas med projektet eller inte. Intressant nog kan de tidiga utvecklarna och markarrandeaktörerna lyckas bättre eftersom de ofta har en bättre förståelse för lokalbefolkningen och de lokala förhållandena, säger Ethas vd, Staffan Asplund.

I förnybara energiprojekt, som vindkraft, innebär effektiv kommunikation med intressenter öppen kommunikation och diskussion om olika inverkan av projekten. Miljöbedömningsrapporter bör kommuniceras tydligt och öppet till intressenterna vid offentliga tillställningar, där deltagarnas modersmål används. Längs kusten i västra och södra Finland är det relativt vanligt att offentliga tillställningar hålls både på finska och på svenska.

- Det här är något som internationella utvecklingsbolag inte alltid är medvetna om, trots att de kräver en grundlig process för ESG-principer och miljöbedömning för att säkerställa projektets bankabilitet och riskhantering. Dessutom bör kommunala beslutsfattare kräva god intressentkommunikation från projektutvecklare och de bör se till att det ordnas tillräckligt med offentliga tillställningar. För Etha är kommunikation med intressenter viktigt och ingår i företagets mission, säger Ethas utvecklingschef, Marko Ekman.

- Intressant nog är miljöbedömningarna väl strukturerade och planerade, medan kommunikationen med intressenterna inte är det. Att få människor att förstå projektet och dess inverkan, och att vara

delaktig i processen borde anses vara lika viktigt som att utvärdera projektets miljöpåverkan, avslutar Ethas utvecklingschef, Marko Ekman.

De flesta utvecklare förstår att fokus på kommunikation med intressenter är en viktig del av professionell riskhantering, och hela projektorganisationen är medveten om detta. På Etha har vi inte bara en person som är specialiserad på projektkommunikation, utan vi har ett mer holistiskt synsätt och ett multikompetent team av energiexperter med djup förståelse för vikten av effektiv kommunikation med intressenter, vilket gör det möjligt för kunderna att ytterligare förbättra sina hållbara energiprojekt.

- Lokal acceptans av projekten minskar riskerna avsevärt, förhöjer projektvärdet och stärker transaktionens säkerhet, säger Arnaud Defrance, transaktionschef.

Att vara en del av ett integrerat team som djupt förstår denna dynamik ger en stor fördel som projektförmedlare när man säljer projekt i utvecklingsfasen.

Etha stödjer kunder med projekt inom vindkraft, solkraft och energilagring genom att ge stöd i tekniska, miljömässiga, kommersiella och juridiska frågor relaterade till utvecklingsprojektet.

ETHA NYCKELTAL

Grundat 2002
Antal anställda 42
Kontor i Helsingfors, Tammerfors, Uleåborg och Vasa
Omsättning 2024 3.7 MEUR
24 transaktioner över 2,5 GW
Due Diligence 19 400 MW
Utvecklingstjänster, vind 2 300 MW
Utvecklingstjänster, sol 1700 MWp
Utvecklingstjänster, hybrid (vind, sol & BESS) 600 MW + MWp

OLIKA SÄTT ATT PRODUCERA VÄTGAS UR METAN

Den ledande metoden i världen är ångreformering av metan, som genererar cirka 9 kg koldioxidutsläpp per 1 kg vätgas.

Den enda metoden för att utan koldioxidutsläpp producera vätgas ur metan är metanpyrolys, det vill säga termokatalytisk nedbrytning av metan. Den här metoden ligger i grunden för Hycamites teknik som inte över huvud taget genererar koldioxid.

Andra metoder att utvinna vätgas ur metan är partiell oxidation och autotermisk reformering av metan. Genom att till de här metoderna lägga till koldioxidavskiljning uppstår så kallad blå vätgas med lägre koldioxidutsläpp, men då återstår ännu att göra sig av med den koldioxid som fångats in.

ANDRA SÄTT ATT PRODUCERA VÄTGAS

Elektrolys av vatten, termisk förgasning av biomassa, fotoelektrokemisk vätgas (direkt omvandling av solenergi till vätgas), termokemisk vätgas (kräver extremt hög temperatur).

Lågutsläppsvätgas från Karleby är hett stoff internationellt

Europas största metanspjälkningsanläggning står så gott som redo i Karleby på Finlands västkust. Hycamites teknik intresserar i många länder och framför allt USA är en högpotentiell marknad. Hycamites process omvandlar metan till fast kol och vätgas.

Foto: Ulla Nisonen

Cleantechföretaget Hycamites teknik att producera vätgas ur metangas utan koldioxidutsläpp är ett sätt för kraftbolag och den tunga industrin att minska sina koldioxidavtryck avsevärt. Nyligen skrev bolaget under det första intentionsavtalet med ett kraftbolag i USA.

TEXT BO INGVESS

Vid första anblicken kan det kännas bakvänt att ett företag som gör vätgas av metangas gör en tjänst åt miljön. Poängen med Hycamite är dock att kolet i metangasen omvandlas till fast kol som sedan kan förädlas till grafit för exempelvis bilbatterier. Tekniken har visat sig fungera fullt ut i pilotanläggningen i Karleby på Finlands västkust. I staden finns Europas största centrum för oorganisk kemi, med till exempel Boliden som en av de stora aktörerna.

– Industriparken har funnits sedan 1950-talet och företagen på området samarbetar aktivt på olika plan. Med åren har det uppstått ett energikluster som har gett många synergieffekter, också åt oss, säger Hycamites medgrundare och styrelseordförande Matti Malkamäki.

Radikal utsläppsminskning

Malkamäki konstaterar att bolaget inte egentligen är ett vätgasföretag, utan poängen är entydigt att minimera utsläppen av koldioxid i energiproduktion och industriella processer.

– Det gör vi genom att helt enkelt ta bort kolet ur naturgasen samtidigt som vi skapar vätgas, säger han.

Hycamites process baserar sig på en egenutvecklad termo-katalytisk nedbrytning (TCD) som delar metanmolekylerna i vätgas och fast kol. Tekniken är energisnål; den kräver 87 procent mindre energi jämfört med att producera grön vätgas genom elektrolys.

– All teknik som strävar till att skapa utsläppsfri energi är givetvis bra, men produktionen av grön vätgas är i praktiken begränsad till regioner med låga elpriser och grön elproduktion. Vi kan däremot radikalt minska utsläppen av koldioxid på ställen med högre elpriser och brunare elproduktion, säger Malkamäki.

En enkel ekvation

Efter att ha jobbat med decentraliserad, kombinerad värme- och elproduktion inemot 15 år i Tyskland, har Malkamäki bred erfarenhet av energiindustrin och den tunga industrins utsläpp på platser där det inte finns tillgång till grön el.

– En stor del av energiproduktionen i Tyskland baserar sig på naturgas, och landets vätgas utvinns huvudsakligen ur metan genom ångreformering. Nackdelarna med den tekniken, som för tillfället är den dominerande metoden i världen, är att den ger höga koldioxidutsläpp och kräver mycket energi. Eftersom det används jättelika mängder naturgas i världen är det därför en gigantisk miljöåtgärd om de här koldioxidutsläppen kunde elimineras säger han.

Ekvationen är enligt hans åsikt enkel, eftersom naturgas är synonymt med metan

som vid förbränning släpper ut koldioxid. I stället för dyra lösningar med koldioxidinfångning i samband med exempelvis kraftverk är Hycamites recept enkelt: företagets anläggning placeras intill befintliga anläggningar, som sedan ställs om för att i stället för naturgas använda utsläppsfri vätgas.

– Då har vi en win-win-situation, där kundens lokala utsläpp av koldioxid upphör samtidigt som de totala utsläppen, inklusive vår anläggnings elförbrukning, minskar radikalt, säger Malkamäki.

Japanska företag viktiga finansörer

Hycamite finansierades i början av finländska Klimatfonden och en grupp finländska investeringsbolag som trodde på idén. I januari kom en betydande tilläggsfinansiering på 44 miljoner euro då företaget hade visat att deras TCD-teknik fungerar. Investeringsrundan leddes av det japanska handelshuset Sojitz. En ny investerare är japanska MOL Plus, som ägs av det japanska sjöfartsföretaget Mitsui O.S.K. Lines.

– Orsaken till att man i Japan är intresserad av vår teknik är att det är ett högteknologiskt, energiintensivt land som vill minska sitt kolfotavtryck. Till skillnad från stora länder i Europa, där de politiska beslutsfattarna ofta verkar bortse från fakta i sina beslut, är japanerna mycket faktadrivna. Vår teknik intresserar dem därför att den på ett enkelt sätt kan göra utsläppsfri vätgas av naturgas, säger Malkamäki.

En bakgrund till att ett rederi är intresserat av tekniken är att den i förlängningen också kan användas på fartyg. Malkamäki betonar dock att det ligger längre fram i tiden.

– Tanken att omvandla naturgasen till fast kol och vätgas ombord på ett fartyg har en stor potential, men redan att få den godkänd av klassificeringsbolagen är tidskrävande. Det kräver också ännu en hel del arbete att applicera tekniken till fartygsbruk, men nu har vi både Wärtsilä och Mitsui

samarbetspartners. De får sköta de praktiska detaljerna medan vi koncentrerar oss på det vi kan, säger Malkamäki.

USA blir viktig marknad

Nyhetsflödet om den nya administrationens åtgärder och planer i USA, speciellt gällande landets uttåg ur Parisavtalet, avskräcker inte Malkamäki. Tvärtom har bolaget nyligen skrivit under ett intentionsavtal med kraftbolaget Northwest Natural i Oregon.

– Inga av president Donald Trumps åtgärder har förvånat. Det gäller också att komma ihåg att USA består av delstater som har sina egna agendor och där storindustrin huvudsakligen ser det som värdefullt för affärsverksamheten att minska utsläppen, säger Malkamäki.

Egentligen har utsikterna i USA enligt hans åsikt förbättrats eftersom skattelättnaderna för ren vätgas inte har diskuterats.

– Vår teknik innebär ju att allt mer naturgas kan användas, samtidigt som koldioxidutsläppen från energiproduktionen minskar. Den kombinationen lär inte någon i USA ha något emot. Vi har också flera affärer på gång i olika delstater men det är ännu för tidigt att meddela närmare detaljer, säger Malkamäki. ■

Foto: Aku Saarenpää

Matti Malkamäki, Laura Rahikka och Niina Grönqvist grundade Hycamite 2019 för att utveckla en ny teknik för metanspjälkning.

Gotland Horizon X

– nästa generations Gotlandsfärja

En 130 meter lång katamaran som kombinerar hastighet, kapacitet och hållbarhet. Med plats för 1 500 passagerare och 400 bilar, och en maxhastighet på 29 knop, tar fartyget dig mellan Gotland och fastlandet på drygt tre timmar.

Gotland Horizon X kan köras på flera hållbara bränslen och drivs av högteknologiska gasturbiner i en multifuel-lösning – ett viktigt steg mot klimatneutrala resor.

Gotland Horizon X planeras tas i drift våren 2029.

**Destination
Gotland**

Destination Gotland AB är kvalitets- och miljöledningscertifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001 sedan 2003.

Making things happen

With over thirty-five years of experience in asset management, we know a thing or two about making things happen. We have made real estate and forestry visions happen. We have created growth journeys, success stories, and turnarounds. We have improved Nordic infrastructure, made societies better, businesses more sustainable – and much more. The breadth of our experience is unique, fueled by a common will to grow, stretch and improve. Welcome to CapMan. **We make things happen.**

Om CapMan

Grundades 1989 med huvudkontor i Helsingfors.

Är en nordisk private assets investerare, sedan 2001 noterad på Nasdaq Helsingfors.

Har ca 30 000 aktieägare och förvaltar fonder med total 6,1 miljarder euro i kapital främst från institutionella investerare i Nordamerika och Europa.

Är en aktiv ägare med fokus på värdeskapande inom fastigheter, infrastruktur, naturkapital och olistade företag

Sysselsätter cirka 200 personer i Helsingfors, Stockholm, Köpenhamn, Oslo, Luxemburg och London.

www.capman.com

– Vi vill göra verklig skillnad genom att investera i existerande verksamheter och sedan utveckla och göra dem bättre både för människor och för samhället i stort. Inte minst ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

Det säger Pia Käll, vd för CapMan, ett nordiskt ledande investerings- och kapitalförvaltningsbolag som i årtionden med säte i Finland, har utvecklats och skapat mervärden i hundratals fastigheter, infrastruktur och onoterade bolag.

– Vi är unika i Norden med vår bredd av investeringar som spänner över alla typer av reella tillgångar, fastigheter, infrastruktur och naturtillgångar, företrädesvis skog. Vi går även in som ägare och utvecklare i små och medelstora onoterade bolag. Vi är alltså inte specialiserade på en viss sorts tillgångar, utan vår specialitet är att vara aktiva ägare och värdeskapare nära det lokala samhället och där tillsammans med alla intressenter, påpekar Pia Käll.

För närvarande förvaltar koncernen kapital för 6,1 miljarder euro, främst från institutionella investerare i Europa och Nordamerika. Investeringarna däremot sker uteslutande i Norden med undantag av skog där man investerar i hela Europa. Hälften av de förvaltade medlen rör totalt 220 fastigheter, jämnt fördelade i de nordiska länderna.

– Vi har ett långsiktigt lokalt fokus. Även om vår ägarhorisont i snitt bara är 4-6 år, så är ambitionen alltid att utveckla fastigheterna och verksamheterna så att de skapar hållbart mervärde för en mycket längre horisont. På det sättet stiger värdet på tillgångarna

och vi kan realisera bra avkastning för våra investerare, samtidigt som vi bidrar till att bygga ett mer hållbart samhälle.

Ett typexempel är en nyförvärd äldre fastighet i Mölnlycke utanför Göteborg, en industribyggnad som ska omvandlas till ett modernt logistikcenter, uppdaterad med EU:s alla hållbarhetskrav. Här som i CapMans samtliga investeringar finns ett tydligt fokus på långsiktig hållbarhet. Till exempel genom implementering av förnybara energiformer, energieffektivisering och elektrifierade transporter.

Ett annat aktuellt exempel är en omfattande expansion och uppdatering av Lapland Hotel i Uleåborg i Finland. CapMan som äger hotellfastigheten har förvärvat en intilliggande kontorsbyggnad som nu ska renoveras och konverteras för hotellverksamhet.

– Här handlar det alltså om att ge en längre livslängd till gamla fastigheter och samtidigt bidra till en modern betydligt större hotellverksamhet, förklarar Pia Käll.

Den omfattande renoveringen ingår för övrigt i ett EU-projekt kring hållbarhet med fokus på cirkulär ekonomi inom byggbranschen. Bland annat om hur man miljömässigt optimalt river, bygger, transporter och återanvänder material.

CapMan har också gått in som ägare av Finlands största bussbolag Koiviston Autos med det värdeska-

pande syftet att elektrifiera bussflottan. Målet är att en tredjedel, cirka 250 bussar, ska vara elektrifierade fram till 2026.

– Det här är en del i vår strävan att skapa utsläppsfria lösningar inom transport, infrastruktur och energiproduktion i Norden. Vi går alltså in för att under vår tid som ägare göra bolag och deras verksamheter mer värdefulla än innan. Det är både ett samhällsansvar samtidigt som vi bidrar till att skapa arbetstillfällen, poängterar Pia Käll.

Hon berättar också om en internationellt uppmärksammad investering i den lilla staden Lovisa vid Finska viken. Här har CapMan som ägare försett det lokala fjärrvärmeverket med den senaste tekniken för värmeproduktion, världens största sandbatteri för att optimalt lagra värme.

– Det är bara ett i en rad av infrastruktursatsningar där vi, precis som i allt vi gör, har som mål att bidra till mer hållbara och attraktiva samhällen, samtidigt som vi gör bra affärer. Det är naturligtvis otroligt intressant, spännande och engagerande för alla oss medarbetare, avslutar Pia Käll.

Hållbar turism i Unesco-skyddad natur

Den känsliga naturen i världsarvet Kvarken i den österbottniska skärgården kan beundras från en unik glasigloo på Kalle's Inn Resort på ön Replot.

När man blickar ut över havet på morgonen ser man fiskebåtarna på väg in mot hamnen med dagens fångst. Några timmar senare landar den färska fisken på bordet i vår restaurang.

TEXT TAGE ERIKSON

Att vi använder oss av lokala leverantörer och själva plockar bär och svamp är en del av vår vision om att driva ett företag som verkligen är hållbart. Det är viktigt för oss att bidra till det lokala samhället och den lokala kopplingen bidrar också till att göra vårt företag hållbart, säger vd Katja Ekman, som tillsammans med sonen Emil och maken Jan sedan september 2022 arbetar med familjeföretaget Kalle's Inn Resort på ön Replot utanför Vasa på den finska västkusten.

Här finns övernattningsmöjligheter, restaurang, konferensutrymmen och framför allt tre stycken äkta finska bastun. Läget på randen till Kvarkens världsarvsom-

råde förpliktar. Den unika landhöjningen, som enligt senaste beräkningar uppskattas vara 10 millimeter per år, ger en speciell dimension till livet i den grunda och steniga skärgården i Bottenviken. Här finns en fascinerande natur och ett säregat djurliv.

– Vädret varierar mycket här – från våra åtta glashus med totalt sexton bäddar kan man beskåda naturens eget skådespel”, säger Emil som är utbildad ekonom och som jobbat i finansbranschen innan familjeföretaget och intresset för naturen och havet tog över.

Katja Ekman har gjort en karriär i näringslivet, bland annat som direktör i pensionsförsäkringsbolaget Elo, där hon fortfarande är aktiv.

– I mitt jobb har jag rest mycket och varit på konferens och möten på många olika platser och miljöer. När vi började tala om att överta anläggningen på Replot, grundad 1986 och utbyggd 2017-2019, såg vi ett unikt och vackert ställe som inte finns någon annanstans. Jag hade en klar vision om hurudan service jag vill ha och hur man kan utveckla verksamheten för att både locka företagsgrupper och privata besökare; att möjliggöra för så många som möjligt att få ta del av den fina miljön, säger Katja Ekman.

Bada bastu i en fyr!

Efter modernisering och införande av ett nytt varumärke öppnades dörrarna för allmänheten med inriktning på både B2B och B2C kunder. Emil berättar att en stor del av

marknadsföringen sker via sociala medier, som när också utländska besökare. Katja säger att man haft privata kunder från USA, Tyskland och Sverige.

– Efterfrågan från svenska företag växer. Det är inte långt att ta sig ut till oss, 5 timmar med båt och bil från Umeå, 2 timmar totalt från Arlanda, säger Emil Ekman.

Trots att Kalle's Inn inte är en jätteanläggning har man ändå gott om kapacitet. Konferensutrymmena kan ta emot sextio personer var – totalt 120 personer – och lika många ryms i bastun (ca 60 personer) – det finns till och med möjlighet att bada bastu i en gammal, rödmålad fyr.

– Det är populärt bland företag från Östernbotten samt större städer att komma till oss för styrelse- och ledningsmöten. Den avslappnade och naturnära miljön stimulerar innovation och arbete med planering och strategier, säger Emil Ekman.

På frågan om olika aktiviteter svarar Katja att det allra viktigaste är att besökarna känner sig helt borta från allt annat och snabbt finner sig till rätta med att bara vara, lyssna på tystnaden, se på stjärnorna och norrskenet.

– Det är mentalt hållbart att komma till oss. Vi trodde att vi skulle behöva bjuda på många aktiviteter, men har insett att det räcker med supergod och fräsch mat, enkla sysselsättningar som fiske, båtturer och att bara umgås, säger Katja Ekman.

Hållbarhet i flera dimensioner

Att Unesco utsett Kvarken till ett av Fin-

lands sju världsarv gör att familjen Ekman satsat extra på hållbarhet med bland annat ett eget reningsverk. Ett arbete pågår med att få "Sustainable Travel Certificate" för vår anläggning.

– Vi försöker också att köpa in varor och tjänster från närområdet. Men det är inte enbart den fysiska miljön som ska vara hållbar. Det är viktigt för oss att vår personal har det bra, bor bra, har en meningsfull fritid. Det är viktigt för oss som entreprenörer att skapa social hållbarhet. Det syns i kundservicen att vi och våra anställda mår bra, konstaterar Katja Ekman. ■

” Den avslappnade och naturnära miljön stimulerar innovation och arbete med planering och strategier.

KONEPAJA HÄKKINEN OY

RAUTPOHJAN KONEPAJA OY TIKKAKOSKEN KONEPAJA OY

En ledande avtalstillverkare inom tung och medeltung verkstadsindustri till din tjänst

Koncernen Konepaja Häkkinen är ett finskägt maskinverkstadsföretag vars rötter härstammar från en gemensam vision hos två män med företaggaranda. I dag har koncernen utvecklats till den ledande avtalstillverkaren i Nordeuropa med fokus på maskinbearbetning av medelstora och stora komponenter. Koncernen har fabriker på fyra orter i Finland: i Raisio och Åbo i södra Finland samt dotterbolagen Rautpohjan Konepaja Oy i Jyväskylä och Tikkakosken Konepaja Oy i Tikkakoski i mellersta Finland.

Företaget är känt för sin tillverkning av stora och krävande måttnoggranna rotationssymmetriska och prismetiska komponenter. Råmaterialen till komponenterna är ofta antingen krävande specialstål, gjutna produkter eller smidesprodukter. Utöver maskinbearbetning har vi kompetens inom medeltungt och tungt krävande skivarbete samt svetsning.

Genom att till fullo utnyttja vår kompetens och modern teknik är det möjligt för oss att erbjuda våra kunder skräddarsydda lösningar – såväl för tillverkning av enskilda komponenter som för serieproduktion. Kontinuerliga investeringar i nya och effektiva produktionsmetoder garanterar vår förmåga att producera kvalitet och medför samtidigt konkurrenskraft för kunderna.

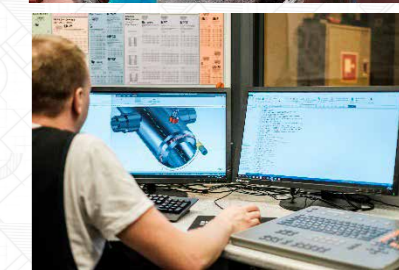
Det är självklart för oss att lägga vikt vid kvalitet och pålitlighet, och vi håller alltid fast vid det som överenskommit. Vi vill vara en långsiktig avtalstillverkare som våra kunder kan lita på. Kvaliteten på koncernens verksamhet baserar sig på certifierade kvalitetssystem enligt standarderna ISO9001, ISO14001, ISO45001 och ISO3834-2.

Konepaja Häkkinen-koncernen har långtgående traditioner och kompetens som tillverkare av komponenter till pappers- och cellulosa maskiner, komponenter till propellerutrustning samt gasturbiner, vindkraftverksgeneratorer och offshore-komponenter. På senare tid har vi utvidgat vår portfölj till försvars- och kärnkraftsindustrin.

Vi vill inte bara följa i våra konkurrenters fotspår – vi vill vara ett steg före, föregångare i branschen. När vi upptäcker förändringar i kundernas behov reagerar vi snabbt och innovativt. Det viktigaste för oss är att hålla saker enkla och effektiva – på så sätt säkerställer vi att våra kunder alltid får bästa möjliga lösning.

Kontakta oss för att diskutera olika möjligheter till samarbete!

WWW.KONEPAJAHAKKINEN.FI

Låt ditt sinne blomstra.

Upplev naturens krafter.
Inomhus.

Du är vad du omger dig av.

NAAVA
naava.io

Svensk i Finland

Novia, en nordisk högskola med hållbar genomslagskraft

Novia är en svenskspråkig, internationell och arbetslivsorienterad högskola i Finland. Vi arbetar för att främja samarbete inom Norden, särskilt inom arbets- och näringsliv.

Vi ger våra studerande verktyg att verka i ett globaliserat, mångkulturellt och digitaliserat samhälle, där förståelsen för hållbarhetsutmaningarnas komplexitet är central. Vi stöder våra samarbetsparter inom arbets- och näringsliv med utvecklingsinsatser och kompetensutveckling. Vid Novia har vi expertis inom områden så som teknik, sjöfart, entreprenörskap, kultur, design, hälsa, välfärd och miljö. Vi tar ställning och inspirerar våra studerande till att göra skillnad.

Om Novia

Novia har 5100 studerande på flera campus i de tvåspråkiga regionerna. Våra alumner är viktiga aktörer i samhället. Vi erbjuder utbildning på bachelor- och masternivå. Vi skapar förutsättningar för kompetensutveckling och vår verksamhet inom forskning och utveckling är tillämpad och arbetslivsorienterad med cirka 170 pågående projekt i samarbete med arbetsliv och samhälle.

Novia är huvudpartner i hållbarhetsnätverket A Sustainable Tomorrow, AST. Vi träffar dig gärna i Helsingborg 11 september under årets hållbarhetsevent med AST – tveka inte att ta kontakt med oss om du vill vara vår gäst där eller om du ser samarbetsmöjligheter inom projekt, utveckling eller kompetenshöjning.

Örjan Andersson
VD / rektor

Emma Westerlund
Utbildnings- och hållbarhetsdesigner

novia.fi

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Om Greenstep

Greenstep grundades 2010 i Finland och har sedan dess vuxit organiskt med nogsam rekrytering av de bästa experterna i de marknader bolaget är verksamt i.

I Sverige har företaget kontor i Norrköping, Stockholm, Göteborg och Sundsvall.

Totalt har Greenstep 800 anställda och fler än 2 000 kunder från många olika branscher.

Greensteps tjänster omfattar redovisning, lönehantering, skatte- och juridiska tjänster, CFO-tjänster, HR, L&D, BI & Analys samt affärsplattformslösningar.

www.greenstep.se

Vi vill hjälpa företag växa och flytta utomlands

– Vi kan Finland och vi kan Sverige och har därmed allt som krävs för att stödja etableringar mellan våra båda länder och vidare ut i världen. Framför allt med ekonomitjänster, både för nystartade bolag med tillväxtambitioner och etablerade börsbolag.

Det säger Fredrik Öhrn, vd för det Helsingforsbaserade företaget Greensteps svenska bolag.

– Att vara Guldmedlem i Finsk-svenska handelskammaren ligger helt i linje med vår ambition kring samverkan mellan Finland och Sverige och övriga Norden, där vi hjälper våra kunder att växa och flytta över landgränser.

Greenstep vet av egen erfarenhet vad det handlar om. Efter tio år på hemmaplan i Finland tog bolaget först klivet över till Estland och sedan till Sverige i början av 2020. Då var det rimligt att gå vidare till Norge och via partners även till Danmark. Konsultverksamhet bedrivs nu dessutom i Nederländerna och Storbritannien. Totalt handlar det för närvarande om cirka 2 000 kunder.

Etableringen i Sverige visade sig bli framgångsrik redan från start. Idag står Greensteps svenska bolag för drygt 10 procent av koncernens totala omsättning.

– Men det är bara början. Med vår företagsprofil ser jag inga hinder för en fortsatt stark expansion, både här i Sverige och övriga Norden, säger Fredrik Öhrn.

Men det är ingen tvekan om att det är en utmaning att etablera verksamhet i ett nytt land. Inte minst kring lagstiftning, skattefrågor, tullbestämmelser

med mera. Bara att ta sig in och förstå EU:s alla lagkrav kring miljö och hållbarhet kan upplevas som en djungel.

– Men man behöver naturligtvis inte kunna allt själv. Det är där vi med 15 år i ryggen och kontinuerlig tillväxt kommer in med vår expertis, engagemang och erfarenhet.

Fredrik Öhrn beskriver Greensteps erbjudande som ett smörgäsbord, pakerat med olika sammansättningar av produkter och skräddarsydda konsulttjänster utifrån kundernas specifika behov.

– Vi har en bred repertoar, en variation där vi utgår från vd:ar och ekonomichefers behov av ekonomistyrning, management, löner, rådgivning och utbildning, kopplat med HR-tjänster och Business Intelligence. Allt med stort fokus på hållbarhet i alla dess aspekter, i synnerhet på den gröna omställningen.

Greenstep är med andra ord inte en traditionell redovisnings- och lönehanteringsbyrå. Snarare är leverantör av högkvalitativa tjänster där kompetens och resurser successivt byggs upp för att kunna stödja företagets affärsutveckling på bästa sätt vid varje enskild tidpunkt.

– Vi är helt enkelt en heltäckande partner med erfarenhet som ger våra kunder tryggheten och friheten att kon-

centrera sig på sina viktiga kärnfrågor, medan vi parallellt hjälper till med planering och implementering. Det kan handla om outsourcing, att vi sköter all ekonomi, eller att kunden köper in kompetens på vissa valda områden.

Många av dem är nystartade, snabbväxande bolag inom tech och Saas med globala tillväxtambitioner. Å andra sidan täcker Greenstep även diverse behov hos stora etablerade internationella börsbolag.

– Oavsett vad vill vi tillsammans med varje enskild kund agera snabbt, smidigt och effektivt så att tillväxtresan blir så problemfri som möjligt, betonar Fredrik Öhrn.

I vissa fall handlar det även om att som katalysator hjälpa företag som är redo att ta nästa steg på sin utvecklingsresa men som behöver hjälp att omforma sina affärsmodeller. Både rådgivningsmässigt och praktiskt.

Fredrik Öhrn tvekar inte om Greensteps högt ställda mål, att vara Nordens bästa partner att guida expansiva bolag med tydliga och starka framtidsvisioner.

– Då är vi en naturlig spelare att vända sig till. Vi är inte landfokuserade. Tvärtom, vi har fokus på varje enskild kund och växer med deras behov och önskemål.

Fredrik Öhrn, vd Greensteps svenska bolag.

”Vi är en naturlig spelare att vända sig till.”

greenstep

Hållbarhet som strategi – Ålands väg till långsiktig framgång

Åland har de senaste åren tagit stora steg inom hållbar utveckling. Genom visionen “Everyone Can Flourish” (“Alla kan blomstra”) och med fokus på nätverk som specifikt främjar hållbarhetsarbete har ögruppen etablerat sig som en förebild. Men vilka faktorer ligger bakom framgångarna och vad kan övriga Norden lära sig?

TEXT FRANCESCA ÖSTRÖM

Åland, den självstyrande ögruppen i Östersjön, har under de senaste åren gjort stora framsteg inom hållbarhet och således positionerat sig som en föregångare inom hållbar utveckling. Med en stark drivkraft att invånarna tillsammans ska jobba för att säkerställa en ljus framtid har Åland satt upp ambitiösa mål för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Genom att anpassa FN:s Agenda 2030 till sina egna förutsättningar har Åland definierat sju strategiska hållbarhetsmål, enligt Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Målen omfattar både ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter av hållbarhet:

1. Välmående
2. Tillit och delaktighet
3. God vattenkvalitet
4. Biologisk mångfald
5. Attraktionskraft
6. Kraftigt minskad klimatpåverkan
7. Hållbar konsumtion och produktion

Källa: Ålands landskapsregering/Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda

Genom initiativet Bärkraft, där både privata och offentliga aktörer samverkar har Åland tagit ett stadigt grepp om hållbarhetsarbetet. Målen omfattar hela samhället, från

näringslivet och politiken till civilsamhället och individnivå. Genom detta har Åland byggt upp en modell där lokal samverkan och långsiktigt hållbarhetsarbete är tätt sammankopplade.

Hållbarhetsutmaningar – balansgång mellan ambition och verklighet

Trots att Åland har kommit långt i sitt hållbarhetsarbete finns fortfarande utmaningar, särskilt gällande miljöfrågor. Micke Larsson, huvudsekreterare för Bärkraft-nätverkets utvecklings- och hållbarhetsråd, menar att målen kring vattenkvalitet och minskad klimatpåverkan är de mest komplexa att uppnå.

Larsson påpekar att det kan ta århundraden för att återställa Östersjöns ekosystem, vilket gör det svårt att se snabba resultat på den fronten.

Klimatpåverkan är en annan utmaning. Larsson förklarar att det är en komplicerad balansgång mellan att driva ekonomiska verksamheter och att minska utsläppen. – Klimatpåverkan sitter hårt åt för oss i mångt och mycket, dels för att vi är beroende av andra, och dels för att vi själva lever som vi gör.

Social hållbarhet – höga ambitioner kräver långsiktighet

Utöver miljömålen har Åland höga ambi-

tioner även då det gäller social hållbarhet. Ett av målen handlar om att öka tilliten i samhället, något som redan ligger på en hög nivå.

– Vi nöjer oss inte med att 65-70% känner tillit till främmande människor – vi vill ju upp på 100%, poängterar Larsson.

Han säger dock att detta är en utmaning, då sociala förändringar ofta tar lång tid.

Attraktionskraft – en positiv spiral

Enligt Larsson är hållbarhet i sig en drivkraft för att göra Åland till en attraktiv plats att bo och arbeta på. Om miljömålen, social hållbarhet och ekonomiska faktorer uppnås, skapas en naturlig attraktionskraft som stärker regionen.

– Människor vill bo, verka och bedriva företag i samhällen som tar hand om sin miljö och som tar hand om medmänniskorna, menar Larsson.

– Detta syns redan i inflyttningsstatistiken då det under senaste 20 åren varit fler som valt att flytta till Åland än därifrån, fortsätter Larsson.

Självstyrelse och långsiktig strategi – nycklar till Ålands hållbarhetsframgångar

Åland har belönats internationellt för sitt hållbarhetsarbete, bland annat genom

European Sustainability Award 2019. Framgångarna har inte skett över en natt – enligt Micke Larsson bygger de på en kombination av historiska faktorer, självstyrelse och en stark känsla av ansvar i samhället.

– Jag tror att det handlar om många generationers hårda arbete, säger Larsson och lyfter fram att Åland redan tidigt utvecklade en stark näringslivsstruktur, särskilt inom sjöfarten.

Men, det finns också andra faktorer som har spelat in. Enligt Larsson har även det åländska självstyret haft en avgörande roll i att skapa ett hållbarhetstänk, där ålänningar känner ett större ansvar för sitt samhälle.

– Jag tror självstyret kan vara en bidragande faktor i hög utsträckning, för den ger ju en känsla av egen makt. Det ger också en känsla av ansvar – kanske inte alla känner det, men väldigt många, kanske fler än i andra samhällen, känner ett ansvar för samhället i stort, säger Larsson.

Kombinationen av historisk självförsörjning, en lång tradition av samhällsengagemang och möjligheten att fatta egna beslut genom självstyret har skapat gynnsamma förutsättningar för Ålands hållbarhetsarbete. Det har också gjort det lättare att mobilisera både näringsliv och civilsamhälle i initiativ som Bärkraft, där

samverkan mellan olika aktörer driver utvecklingen framåt.

Samarbete som stärker hållbarhetsarbetet

Åland har ett nära hållbarhetssamarbete med både Finland och Sverige, något som enligt Micke Larsson har varit mycket värdefullt.

– Det har varit oerhört värdefullt. I den här tappningen har vi hållit på snart tio år med hållbarhetsagendan och Bärkraft-nätverket, och vi har haft otroligt stort utbyte av partnerskapet både västerut och österut. Vi har fått lära oss mycket och fått mycket kunskap från Finlands kommission för hållbar utveckling.

– Sverige har också varit en aktiv samarbetspartner. Sen har vi också haft ett givande samarbete med svenska departement, och Sverige har ett generalkonsulat här på Åland. Det har varit väldigt värdefullt att varje generalkonsul som varit här sedan 2015 har engagerat sig väldigt aktivt i Bärkraft-nätverket, säger Larsson.

Åland deltar även i det nordiska hållbarhetssamarbetet genom Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet, vilket Larsson menar har varit betydande för att skapa den gemensamma visionen om Norden som världens mest hållbara region.

– När världen skakar mer än vad den

gjorde för för sju-åtta år sen, när vi i dag ser hur väpnade konflikter och klimateffekterna blir mycket tydligare så tror jag att det är en styrka att ha den här ryggraden att stå fast vid, att hållbarhet är viktigt eftersom den skapar en sorts stabilitet och en riktning, beskriver Larsson.

En inkluderande process och långsiktiga mål – Ålands hållbarhetsmodell kan inspirera

Även om Åland är en liten region med 30 000 invånare tror Micke Larsson att det finns inslag i deras hållbarhetsarbete som kan vara värdefulla även i större sammanhang.

Larsson betonar att det är svårt att jämföra Åland med större nationer som Finland och Sverige, eftersom förutsättningarna skiljer sig åt. Samtidigt lyfter han fram Bärkraft som en modell där hela samhället – från politiker och företag till civilsamhälle och invånare – kan mötas i en öppen dialog om hållbarhet. Enligt Larsson skulle en liknande plattform kunna vara värdefull även i större samhällen, där långsiktigt samarbete och bred delaktighet är avgörande för att driva hållbarhetsarbetet framåt.

– Vi tänkte, att bli ett hållbart samhälle, det är “Mission Impossible”. Så vi måste nog, om vi ens ska försöka, tänka utanför

boxen. Då tänkte vi att vägen dit förmodligen inte går via politiken och lagstiftningen enbart; det kommer inte att gå, utan det måste vara någon sorts process där vi alla sitter runt samma bord. Och då tänkte vi att det där bordet måste vara väldigt stort och det måste stå där år ut och år in, förklarar Larsson.

Micke Larsson menar att Norden, med sin höga levnadsstandard, ibland saknar en tydlig riktning framåt. Han påpekar att det kan vara riskabelt för både individer och samhällen att sakna en gemensam vision och bara fortsätta som tidigare utan att aktivt definiera nästa steg i utvecklingen.

En viktig del av Ålands strategi har därför varit att sätta långsiktiga mål för samhället, mål som politiker, näringsliv och civilsamhälle kan enas kring och arbeta med över tid.

– Att ha långsiktiga mål för samhället som man kan enas om, både politiskt i så stor utsträckning som möjligt i parlamentet, men också bredare inom civilsamhället och företagen, det har nog ett värde. För jag tror att vi i de nordiska länderna riskerar att vara i ett läge där vi har det så himla bra att vi inte riktigt vet vad nästa steg är, vart vi är på väg som samhälle och som kollektiv, avslutar Larsson. ■

” Det åländska arbetet har visat att långsiktighet, bred samverkan och en tydlig vision är centralt för att driva hållbar utveckling.

Finnlines

En hållbar maritim bro
på Skärgårdshavet

Finnlines har storsatsat på gröna transporter. Under hösten 2023 och vintern 2024 introducerade rederiet två nya frakt- och passagerarfartyg i Superstarklassen på linjen Kapellskär-Långnäs-Nådendal.

Smidig godstrafik

Båda fartygen har närmare 5 200 meter för frakt på fyra däck, vilket betyder att det alltid finns tillräcklig kapacitet för gods. Fartygen kan transportera all slags frakt, inklusive temperaturkontrollerade enheter och farligt gods och det finns ett skilt område för passagerarbilar. Hamnverksamheten är effektiv genom ett automatiskt förtöjningssystem. Fartygen har utrustats med hållbar spjutspetsteknik och med landströmsförsörjning kan de uppnå nollutsläpp i hamnen.

Bekväma resor med skärgårdsanda

Fartygen kan ta 1 100 passagerare vardera, de har 323 passagerarhytter; från kompakthytter till hytter med plats för sex personer och lyxiga sviter. Det finns sju barer och restauranger, loungefaciliteter, en spa-avdelning, taxfree-butik och aktiviteter för barn och unga. Skärgården är närvarande genom stora panoramafönster.

Finnlines erbjuder det bekvämaste sättet att resa sjövägen mellan Sverige, Åland och det finländska fastlandet. Ta med dig husbilen, personbilen, motorcykeln, cykeln – eller kom till fots.

Kapellskär — Långnäs — Nådendal
Sverige Åland Finland

Finnlines
a Grimaldi Group company

Ålandliving

MER TID TILL LIVET.

Välkommen till Åland - en plats för hållbar framtid

Drömmer du om att bo på en plats där naturen och gemenskapen går hand i hand?

På Åland är hållbarhet inte bara ett mål – det är en livsstil. Här skapar vi en framtid där både miljö och människor trivs. Under de senaste 20 åren har fler och fler valt att flytta hit, lockade av vårt fokus på hållbarhet och livskvalitet.

Åland erbjuder mer än vacker natur – det är en plats för dig som vill vara en del av ett samhälle som bryr sig. Här kan du växa och skapa en framtid för både dig och nästa generation. Välkommen att göra Åland till ditt hem!

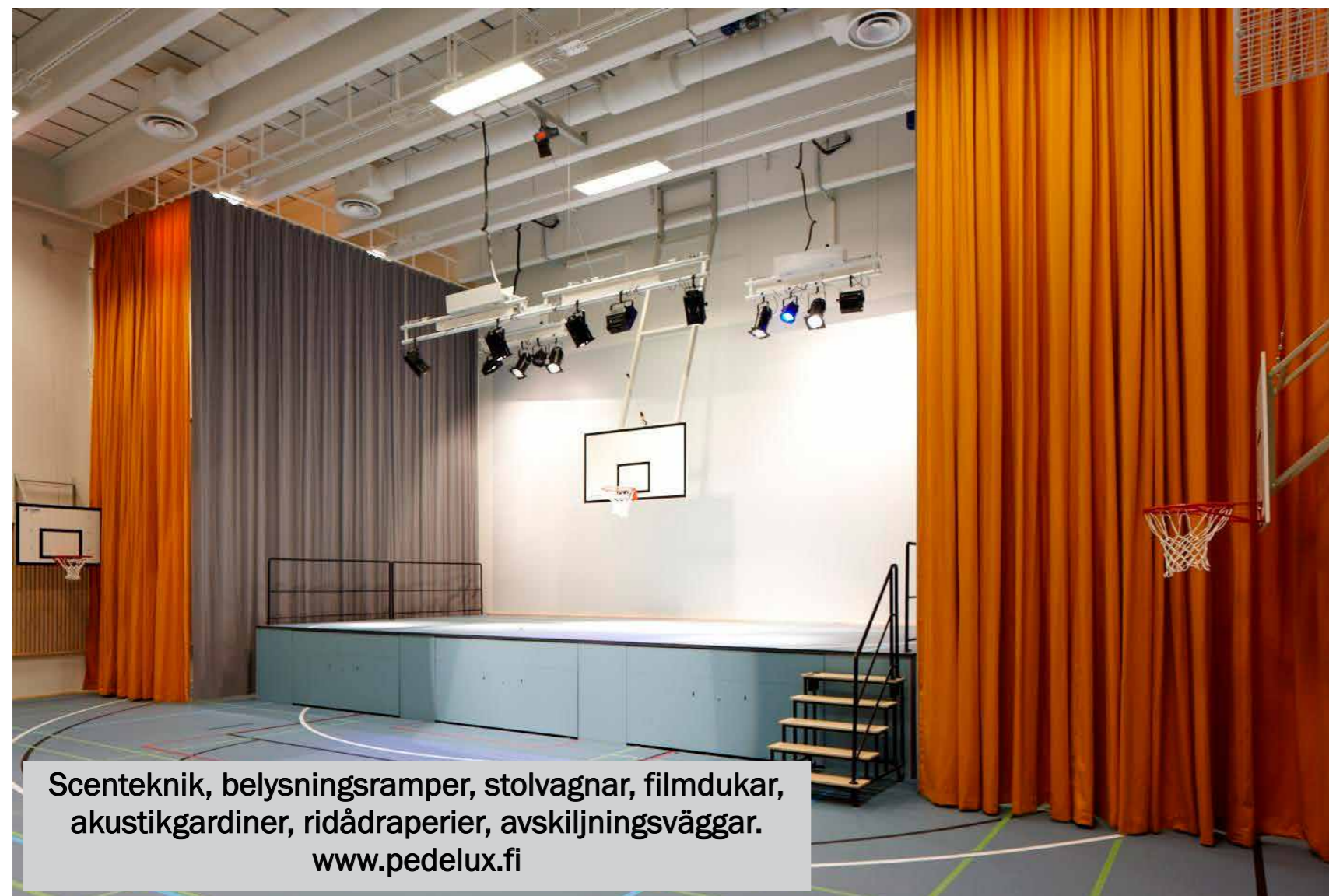

Mer om ditt
nya liv på Åland!

www.alandliving.ax

Insidiga och utsidiga solskydd, mörkläggningsgardiner, skensystem, solskärmar, inbrottskydd.
www.pedelux.fi

Scen teknik, belysningsramper, stolvagnar, filmdukar, akustikgardiner, ridådraperier, avskiljningsväggar.
www.pedelux.fi

Umeåregionen erbjuder spännande karriärmöjligheter, två universitet och en designhögskola som rankas etta i världen enligt Red Dot Awards. Initiativet Tech Industry by Umeå växte fram under 2024 och är ett samarbete mellan åtta av Umeåregionens mest framstående teknik- och industriföretag.

UPPTECH UMEÅREGIONEN

HUR SKULLE DET VARA att ha kort pendlingsavstånd till drömjobbet? Ett jobb där dina tekniktalanger får blomstra och där du har goda förutsättningar att utvecklas?

Hur skulle det vara om du på din fritid fick uppleva alla fyra årstider och dessutom få en femte på köpet? Glädjas åt sommar där solen aldrig vill gå ned eller njuta av vinter som i stort sett alltid garanterar både skidföre och norrsken? Vilken den femte årstiden är? Vårvintern där strålande solsken möter gnistrande snö.

Låter det för bra för att vara sant? Det är det inte. För oss är det vardag. Hur ska man göra för att få en sådan vardag?

Alla teknik- och industriföretag som ingår i nätverket Tech Industry by Umeå är spännande arbetsplatser. Gemensamt är att vi erbjuder arbeten där du kan få utlopp för ditt teknikdriv, oavsett om det gäller att bidra till det lokala och göra gott för regionen, eller vara med på en global arena och bidra med värden för världen. Vi erbjuder spännande arbeten på en plats där årstiderna är tydliga, naturen är nära, kulturlivet blomstrar och tryggheten är hög.

Upptech möjligheterna i Umeåregionen med oss.

**TECH INDUSTRY
BY UMEÅ.**

 norrmejerier

 SCA

 KOMATSU

 ROTOTILT.

 VOLVO

 UMEÅ ENERGI

 JOST

 lofsfors

VR Snabbtåg är ett grönt alternativ

OM VR SNABBTÅG

VR Snabbtåg ägs av det finländska bolaget VR Group, som funnits i 160 år och driver persontrafik i Finland och i Sverige samt godstrafik i Finland. Divisionen Stadstrafik opererar bussar och lokaltåg i bägge länderna. Den 26 augusti 2024 tog VR Snabbtåg över MTRX-expresslinje Stockholm Göteborg med ca 130 avgångar per vecka.

Foto: Juhani Mohammed Dirfors

Tåget från VR Snabbtåg släpper ut mindre koldioxid mellan Stockholm och Göteborg än när du backar ut bilen på gatan från garaget.

De som pendlar per tåg mellan Stockholm och Göteborg har säkert noterat att ett grönt tågsätt svischar förbi med regelbundna mellanrum. Det är den finländska järnvägskoncernen VR som tagit över MTRX trafik och bytt ut den tidigare röda färgsättningen mot samma gröna som används på tågen i Finland.

TEXT TAGE ERIKSON

Erik Wennerholm, som är interim vd på VR Snabbtåg i Sverige, säger att man vill erbjuda ett hållbart alternativ till andra sätt att resa mellan Sveriges två största städer.

– Det finns tre delar i vår hållbara plattform för järnvägsverksamheten i Sverige. Den första är säkerheten, där vi strävar efter så hög säkerhet som möjligt. Den andra är punktligheten, där det finns olika typer av punktlighet beroende på banans kondition, väderförhållanden etc, men där vår ambition är att nå 100% egen punktlighet vid ankomst till plattformen till de delar vi kan påverka. I februari och mars har 100% av tågen lämnat stationen – alltså inga inställda avgångar. Den tredje delen är kundnöjdheten. Om man ska lyckas behöver man jobba med alla delar som vi kan påverka, säger Erik Wennerholm.

VR tog i maj 2024 över sex tågsätt med 240 platser per tåg samt cirka 130 medarbetare. Det räcker till för att köra 125-130 avgångar per vecka. Som utmanare måste VR Snabbtåg kämpa för varje biljett man säljer, vilket Erik ser som en spännande utmaning.

– Vår fordonsflotta är tekniskt i prisma skick så vi kan erbjuda kunderna ett fräscht alternativ, säger Erik Wennerholm.

Hållbarhet inifrån och ut

När Erik blir ombedd att definiera hur VR Snabbtåg arbetar med hållbarhet börjar han inifrån tågvarnarna.

– Vi har växlat ut alla glasförpackningar

för drycker till aluminium. Det minskar vikten och belastningen på personalen. Risken för att glasflaskorna kan gå sönder elimineras och återvinningen blir enklare. När vi väljer måltidserbjudanden lägger vi vikt på klimatfaktorer med målet att nå netto noll år 2040. Vi har infört ett sorterings-system med separerade fraktioner ombord.

– Ser man till själva tåget är all el som används för att driva fram tågsättet 100% förnybar från sol, vind och vatten, vilket gör oss absolut grönast i tågbranschen. Med vårt tåg Stockholm och Göteborg alstrar vi samma utsläpp per passagerare som när man backar ut en fossildriven bil från garageporten till gatan. Vi vill understryka att vi transporterar en stor mängd resenärer med så små utsläpp att de knappt kan räknas. Sverige och Finland ligger på mindre än 1 gram koldioxid per person och kilometer. Frankrike ligger bra till med 4 g CO₂, medan Tyskland ligger på 30 g och Polen på 50 g. Klimatvinsten för de två nordiska grannarna är hela 99%, säger Erik.

Finland och Sverige lär av varandra

Erik har arbetat som vd sedan januari 2025 och har noterat vissa saker i VR:s företagskultur.

– För det första händer det ytterst sällan att vi ställer in en avgång. Att kämpa för att upprätthålla trafiken i alla lägen finns i väggarna hos VR. För det andra sitter det ett bra, öppet och aktivt fysiskt utbyte av information och säljteknik trots att tågflottor och annat är rätt olika. Vi vill lära av varandra och nå ut med ett nytt varumärke. Vi vill jobba tillsammans och ta tillvara närheten

och likheten mellan Finland och Sverige, säger Erik Wennerholm.

VR driver sedan tidigare upphandlad trafik med lokal- och regionaltåg i Sverige, till exempel Tåg i Bergslagen och från december 2025 också Öresundståg i södra Sverige och Norrtåg i norra Sverige. Under sommaren 2025 tar man även över som operatör av X-tåg i Gävleborgs län. Totalt har VR Sverige idag cirka 2500 medarbetare, 250 bussar och 142 tåg, vilket gör att man är ett av de största finländskägda dotterbolagen i Sverige. Expansionen fortsätter och mot slutet av 2025 kommer antalet anställda i Sverige att överstiga 3000.

Erik säger att han ser en ljus framtid för VR Snabbtåg på den svenska marknaden tack vare en väldigt bra plattform, som ger nöjda kunder som återkommer.

– Punktligheten är vårt signum, som vi vill fortsätta att driva tillsammans med vårt gröna klimatavtryck. ■

” 100% förnybar från sol, vind och vatten, vilket gör oss absolut grönast i tågbranschen.

FISK AV HÖG KVALITET

DEN ÄR FÄRSK

Vi kan leverera fisken till våra kunder samma dag som den tas upp – vi finns nära den finska konsumenten, vilket innebär färsk fisk av hög kvalitet.

DEN ÄR GOD

I vår fisk finns det rikligt av goda omega-3 fettsyror, D- och B12-vitamin. Gott, lätt och snabbt.

WWW.BRANDOLAX.AX

REGBÅGSFORELL OCH SIK FRÅN BRÄNDÖ – ÄKTA SKÄRGÅRDSSMAK FRÅN ÅLAND

DEN ÄR ANSVARSFULL

Inhemsk odlad regnbågsforell och sik hittas båda på WWF's fiskguides gröna lista – du kan äta dem med gott samvete.

Besök våra lokalavdelningar och kulturhistoriska platser i sommar

Dan Andersson Museet i Ludvika

Dan Andersson-veckan 26 juli – 2 aug 2025. Kultur dagar i Ludvikabygden. dananderssonveckan.com

Ersk-Matsgården

Skogsfinsk gård från 1770. Ons-sön från 23 juni 2025. www.upplevnordanstig.se/sv/ersk-mats

Finnskogsmuseet i Skrädrabo

Med tvårsandinavisk utställning. 300 föremål och bilder. Stor samling med böcker och artiklar för alla forskare att använda. www.finnskogsmuseet.se

Karlstad Hembygdsförening

har ansvar för rökstugan i Mariebergsskogens friluftsmuseum. www.mariebergsskogen.se/friluftsmuseum

Korpåsens Intresseförening

Korpåsen, Hassela socken finns på facebook med information om gårdar, människor och händelser kring Korpåsen by, samt gårdarna kring Styggberg, Lamsås och Laxbo.

Kölsjölokals Intresseförening

Behöver du övernattning runt Hassela finns här en mindre lägenhet att hyra. Huset finns ca 2 km väster om Ersk-Matsgården. www.kolsjolokalen.se

Lekvattnets Hembygdsförening

På hembygdsgården KarmenKynna finns 18 hus, alla utmärkande för den byggnads- och boendekultur, som de på 1600-talet invandrande finnarna förde med sig. www.lekvattnet.se/turism/karmenkynna

Rikkenbergets Hembygdsförening

6 mil norr om Torsby finns finnigården Kallstan Rikkenberget med rökstuga byggd 1852. www.hembygd.se/riikkenberget/ny-sida-1

Skogsängan Gård

Högt belägen lantgård i Lekvattnet, Värmland med övernattning och gårdsbutik. www.skogsangen.se

Tyfors Byförening

I Tyfors by samt fyra närliggande skogsfinska byar har rötter från 1620. I det här området fanns 42 skogsfinska familjer som kolade åt bolaget. Skogsfinnarna var den ursprungliga arbetskraften som möjliggjorde det industriella initiativet.

Läs mer på vår hemsida om:

Flaggan och vad färgerna representerar

Skogsfinnarnas dag 21 juni

Är du en skogsfinne?

Skogsfinnar, grunden till Sverigefinnar

Kulturmark som försvinner

Bli en lokalavdelning

Informationslåda till biblioteket

Köp en almanacka

WWW.SKOGSFINNAR.SE

Vidgade horisonter

Nyckeln till en koldioxidfri morgondag är ökad tillgång till hållbart producerade mineral och metaller som behövs för framtidens vindkraftverk, batterier och elmotorer.

Därför vidgar vi på LKAB våra horisonter. Med ny teknik och nya processer kopplar vi nu gruvan till en cirkulär och resurseffektiv ekonomi. Vi utvinner värde ur dagens biprodukter i form av sällsynta jordartsmetaller och kadmiumfri mineralgödsel. Vi bidrar till ett tryggare Europa genom strategiskt viktiga produkter för framtidens teknikutveckling och livsmedelsförsörjning. Med nya horisonter behöver vi nu nya kompetenser.

Vi söker nya medarbetare med en rad olika kompetenser till världens viktigaste framtidsjobb. Läs mer på lkab.com/karriar

Vi ska gå i bräschen för ett alternativt sätt att bedriva gruvdrift

Sveriges första nya gruva på över ett årtionde finns i Vindelgranseleområdet i Västerbotten. Genom småskalig gruvdrift vill Botnia Exploration visa att det går att bedriva gruvor med minimalt miljöavtryck.

Strax väster om Vindelgransele, i Lycksele kommun, ligger guldgruvan Fäbodtjärn. Här har Botnia Exploration brutit guldmalm sedan augusti i år. Det unika med Fäbodtjärns fyndighet är att den är relativt höghaltig men samtidigt väldigt småskalig. Och just detta är en förutsättning för att bedriva den verksamhet som Botnia Exploration vill göra.

- Vår strategi har hela tiden varit att bedriva en småskalig gruvproduktion. Även om Sverige är ett land med stor geologisk potential, är svenska fyndigheter sällan höghaltiga. Det gör att de behöver bli mer storskaliga för att vara lönsamma. Det krävs alltså mer malm för att komma åt en viss mängd metall. Vi

har försökt att vända på detta och satsar mycket på att identifiera de små men höghaltiga fyndigheterna. På så sätt behöver vi inte göra så stort ingrepp i naturen för att uppnå lönsamhet och kan också återställa den lättare, säger Fredrik Bergsten, vd Botnia Exploration.

I Fäbodtjärn bryts malmen under jord och det område som brukas är endast 13,5 hektar. Det kan liknas vid det areal som behövs för ett vindkraftverk.

- Vår strategi om småskalighet handlar dels om hur mycket mark vi tar i anspråk, dels hur mycket malm vi gräver upp. I vårt fall handlar det om 30-100 tusen ton malm per år, i jämförelse med 1-2 miljoner ton malm per år för en genomsnittlig

underjordsgruva. Sedan har vi anrikningen av malmen som är en stor del av miljökostnaden. Där jobbar vi tätt ihop med bra partners.

Vid anrikning av malm bildas restprodukter. Inte sällan är det investeringen i anrikningsverket och anläggningen för hantering av den sand som bildas i processen som skapar huvudbry för mindre gruvor. I Botnia Explorations fall har de ett samarbete med Dragon Mining som har ledig kapacitet i sitt anrikningsverk och utrymme i sitt sandmagasin.

- Vi är väldigt nöjda med att vi lyckats undvika att bygga ett nytt sandmagasin och istället kan använda ett redan befintligt.

Hur mycket spelar det roll för miljöavtrycket att ni är en helt svenskägad gruva i Sverige?

- De metaller som produceras i Sverige har den bästa socioekonomiska prestandan i världen. Här möter vi de strängaste miljökraven i världen och vi har de lägsta koldioxidutsläppen. Med svenska ägare upplever vi också mer förtroende och mindre skepsism i samtal och samarbeten med närboende och lokala intressenter.

Fredrik Bergsten, vd Botnia Exploration

Den tillverkande industrins naturliga samarbetspartner

30 års erfarenhet och ett tekniskt kunnande på hög nivå

Botnia Bolt och Swebolt förser den tillverkande industrin och byggbranschen med ett unikt sortiment fästelement och skruvartiklar. Vi erbjuder även omfattande produktionstjänster för CNC-bearbetade och tekniskt krävande metallkomponenter samt specialdetaljer. Koncernen har verksamhet på sju olika orter i Sverige och Finland.

ETT AV NORDENS STÖRSTA SORTIMENT AV FÄSTELEMENT

FASTENING & MACHINING

botniabolt.fi | swebolt.se

SWEBOLT GROUP
SWEBOLT - BOTNIA BOLT

JTK Power Oy tillverkar produkter för skyddsrum för civilförsvaret av klass S1

Tillverkning Programmet inkluderar IVL 1-luftväxling enheten, SO-1-dörrar och HS1-luckor, samt genomgångar i S1-klassen har ett produktcertifikat utfärdat av Eurofins Expert Service Oy. Dörrar, luckor och genomgångar in i större kapslingar. Med separat godkännande för varje projekt.

JTK Power Oy
info@jtk-power.fi
www.jtk-power.fi

ERA EXPERTER PÅ SVENSKT & FINLÄNSKT HÅLLBART LEDARSKAP

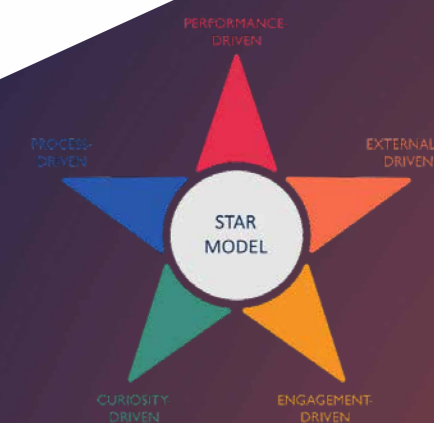
Med 70 år i branschen är Signium det näst äldsta executive search-bolaget i världen, och samtidigt även ett av de mest moderna. Ledarskapskonsultering har alltför länge varit oförändrad – det är dags för en ny tidsålder!

I över tio år har vi utvecklat Star Model tillsammans med våra klienter – en metod som ger djupgående insikter om ledarskap genom sju utvärderingar, från styrelsearbete och ledarskapsförmåga till motivation, team-engagemang och organisationskultur.

Genom att tydliggöra sambandet mellan ledarskap och kultur hjälper Star Model beslutsfattare att skapa starka organisationer där både affären och medarbetarna utvecklas. Det handlar inte bara om att anpassa sig till förändring – utan att leda den.

Kontakta oss

Sustainability

Från avfall till värdefull resurs i den gröna omställningen

Det har länge varit känt att lignin har potential att kunna ersätta fossila produkter. Ändå är det vid tillverkning av pappersmassa fortfarande oftast en restprodukt. Men nu håller något på att hända.

Det berättar Eric Enqvist, styrelseordförande och en av grundarna av det finska företaget Ligneasy, vars patenterade separationsteknologi just nu med EU-stöd testas vid RISE testanläggning i värmländska Bäckhammar.

– Massaindustrin har länge sett möjligheten att lignin, som är en av tre huvudbeståndsdelar i trä, ska kunna ersätta fossila råvaror. Försök har gjorts under många år utan att man lyckats lösa de avgörande hindren. Det har helt enkelt inte varit tillräckligt lönsamt. Men nu är det möjligt, säger Eric Enqvist.

Han har själv jobbat med ligninseparation i tio år, de senaste 4–5 åren mer specifikt med målet att ta fram den nu patenterade teknologin som gör det både möjligt och lönsamt att ta lignin ur pappersmassaprocessen.

– Det unika med vår metod är att ligninseparationen blir både enklare och mer kostnadseffektiv, samtidigt som den kraftiga lukten med nuvarande teknologi undviks, förklarar Eric Enqvist och ger några exempel på möjliga slutanvändningar av petrokemiska produkter som ersätter olja och kol inom kemisk industri. Till exempel som baskomponent i biobaserad plast, plywoodlim, asfalt, batterier och kompositmaterial.

Ligneasy startade sina tester i december 2024 i samarbete med forskningsinstitutet RISE. Nästa steg är att ta fram en industriell anläggning i samverkan med skogsindustrin. Redan nästa år räknar Eric Enqvist med att det nu treåriga forskningsbolaget ska kunna producera en industriellt intressant mängd av lignin med målet fullskalig produktion 2028.

– Vi har mött ett stort intresse och söker nu partners i ett nordiskt samarbete. Det här är större än ett land. Vi ser oss själva som en brobyggare mellan Finland och Sverige där skogsindustrins omställning är en viktig gemensam angelägenhet.

Eric Enqvist är övertygad om att Ligneasy teknologi på kort tid ska kunna bidra till en ny värdefull produkt för en expanderande skogsindustri, ett globalt värdetillskott där den nordiska industrin går i bräschen.

– Det är otroligt spännande att se att vår teknologi verkligen fungerar, att nu och framöver kunna förse kemiindustrin med råvara till nya produkter för den gröna omställningen. Här finns en enorm stor hit-tills öppnad potential för lignin att snabbt bli en global tillgång för miljö och klimat.

Eric Enqvist, styrelseordförande och en av grundarna av det finska företaget Ligneasy.

LIGNEASY
www.ligneasy.fi

Gemensamt arbete för en hållbar framtid öppnade Östersjöns första gröna fraktkorridor

Logistikkoncernen Scandic Trans med huvudsäte utanför Vasa på den finländska västkusten och med dotterbolaget Scandic Logistics i Helsingborg, har i många år gått i bräschen för den gröna omställningen inom transportbranschen. Som pionjär inom hållbarhetsarbetet erbjuder Scandic Trans sedan 2024 inte enbart grönare landsvägstransporter, utan även grön sjöfrakt.

Med över 300 överfarter varje vecka är Scandic Trans en betydande fraktkund hos rederierna på Östersjön och för många av företagets kunder utgör sjötransporten en stor andel av hela transportsträckan mellan Sverige och Finland.

Sedan 2024 har kunderna möjlighet att välja biobränsle för hela sin transportkedja - HVO för landsvägstransporterna och nu LBG för sjötransporterna.

– Intresset för klimateffektiva transporter är stort bland logistikköparna och nu möter vi efterfrågan genom att erbjuda våra kunder en grön sjöfrakt. För de överfarter som görs med Viking Lines klimatsmarta fartyg kan våra kunder nu välja att köpa en grön överfart med biogas, LBG, berättar Mikael Löfqvist, VD på Scandic Trans.

– Genom att övergå till HVO för landsvägstransporterna och nu LBG för sjötransporterna har vi lyckats minska CO₂-utsläppen med upp till 90 procent jämfört med konventionellt bränsle.

Ett konkret exempel är livsmedelskoncernen Orkla, som blev den första av Scandic Trans kunder att övergå till gröna sjötransporter. Numera fraktas all Felix-ketchup mellan länderna med biobränsle.

Den gröna transportkorridoren från Nordens största ketchupfabrik i Åbo är totalt 683 km lång och CO₂-utsläppen för

hela sträckan har minskat med cirka 90 procent, från 1 512 kg till 102 kg, vilket ger en årlig minskning på cirka 190 ton.

– Det var väldigt enkelt för oss att övergå till den gröna sjötransporten, konstaterar Mauri Suuronen, chef för försörjningskedjeplanering och logistik på Orkla.

– Det här är ett fantastiskt och avgörande bevis på kraften i samarbetet kring miljöåtgärder och på Scandic Trans fortsätter arbetet för att säkerställa att våra samhällen vilar på en säker grund också för framtida generationer – även över landsgränserna, säger Löfqvist.

Felix ketchup, tillverkad av Orkla i Fågelmaran, har sedan sommaren 2024 transporterats till Finland med grön biobränsel. Orkla har minskat sina koldioxidutsläpp från 1512 kg till 102 kg per transport genom att använda dessa gröna transportalternativ. Det motsvarar en årlig minskning på cirka 190 ton.

Fågelmaran-Åbo

- 100% of the load
- 80 pallets, 34926 kg
- 485 km
- 203,7 liters (HVO)
- Stockholm-Åbo (LBG)

	HVO/LBG	Diesel/LBG
Ferry	41,3	822,3
Truck	61,1	689,3
	102,4	1511,6
		-93,2% CO ₂ e

Genom att övergå till HVO och LBG (flytande biogas) har Scandic Trans lyckats minska CO₂-utsläppen med upp till 90 procent jämfört med konventionella bränslen.

Två pionjärer har mötts i sitt hållbarhetsarbete och en utsläppsfri transportkorridor över Östersjön är inte längre en utopi. Mikael Löfqvist, VD på Scandic Trans och Harri Tamminen, Vice President Freight på Viking Line.

TILA – ett finländskt kreativt kraftcentrum i Sverige

Tiia Vanhatapio och Tom Hakava skapar TILA, ett kreativt centrum för finländsk design, innovation och kultur i Stockholm.

Foto: Henrik Palmberg

Vårt östra grannland Finland är känt för bastukultur och för sin sisu – att aldrig ge upp även om läget känns hopplöst. Men, det är också ett land där kreativitet och innovationsförmåga flödar, vilket var tydligt på sextiotalet när namn som Marimekko och littala blev kända i Sverige. Vad händer när två visionärer förener sina krafter och bestämmer sig för att omdefiniera den finländska kreativiteten på en global arena?

TEXT TAGE ERIKSON

TILA Creative House som öppnas i Stockholm är resultatet av en lång tankeprocess kring hur man på bästa sätt kan visa omvärlden att finländarna har en rik och mångsidig kreativ tradition inom design och andra former av skapande kultur.

Tiia Vanhatapio, som har grundat TILA, berättar om bakgrunden:

– Idén uppstod för fem år sedan i London. Som designer och kreativ entreprenör har jag själv upplevt samma utmaningar som många finländska aktörer stöter på i utlandet – det saknas mod, finansiering och tid för att expandera verksamheten utanför Finland. Dessutom finns det ett tydligt behov av kommersiellt stöd och nya nätverk.

Tiia presenterade sitt koncept för Finlands ambassad och Finlandsinstitutet i London.

– Deras entusiasm uppmuntrade mig att ta idén vidare. Efter en tids paus kände vi att det nu är dags att agera – TILA var redo att bli verklighet.

Tom Hakava är Tiias partner och den andra grundaren av TILA. Han ser en bred roll för TILA.

– TILA är mer än ett kreativt centrum – det är en rörelse. Vi bygger en ny bro mellan Finland och Sverige. Den erbjuder finländsk musik, konst, design en permanent scen i Stockholm, utan att glömma mat och litteratur. Vårt mål på lång sikt är att utvidga denna modell och föra ut nordisk kreativitet via Stockholms pilotprojekt till marknader, där den nordiska mentaliteten är intressant, säger Tom.

Benchmark för TILA är konceptet Japan House i London. Där lyfter man fram den japanska kulturen i form av konst, design

och teknologi. TILA fungerar enligt samma princip – delvis offentligt finansierat och delvis privat finansierat, men med ett tydligt kommersiellt koncept som säkerställer verksamhetens hållbarhet.

Vad gör TILA unikt?

TILA är enligt grundarna något helt nytt och unikt i Sverige. Tiia Vanhatapio säger att man strävar till att förnya sättet som den finländska kulturen presenteras på.

– TILA är varken ett traditionellt galleri, museum eller en evenemangsbastu – det är ett fascinerande kulturcentrum. TILA förkroppsligar den legendariska Peggy Guggenheims anda – en visionär som förvandlade konstvärlden – för att skapa ett nytt centrum för finländsk kreativitet. TILA berättar en historia, som erbjuder besökarna en entusiastmerande resa in i Finlands skapande själ – färgstarkt och med en tydlig röst, säger Tiia.

Tom inflikar att TILA inte är en utställningslokal.

– Det är en plats för kommersiell verksamhet. Vi arbetar med kunniga professionella personer, vars hjärtan brinner för de skapande branscherna och vars omfattande nätverk stöder TILA:s tillväxt både i Stockholm och i Helsingfors, säger han.

Hur kan TILA stöda finländsk kreativitet?

TILA har fått stöd av många offentliga aktörer, både städer och företag och Finsk-svenska handelskammaren. TILA ses som en möjlighet att nå ut på den svenska marknaden för både enskilda kreatörer och företag inom design och konst.

Tom säger att TILA kan lösa de utmaningar som möter de kreativa branscherna i utlandet.

– Vi erbjuder koncentrerad synlighet i form av en fast lokal för utställningar, pop-up aktiviteter och presentationer, som för ut finländska varumärken på den internationella scenen. Vi har starka nätverk, som kopplar samman finländska aktörer med nyckelpersoner, media och marknadskanaler i Sverige. Vi erbjuder värdefull kunskap om hur man möter kunder och hur man vässar sitt budskap mot den svenska marknaden. Vi gör det möjligt att finländsk och svensk innovation möts och skapar samarbete, säger Tom.

Aktiviteter på gång

Tiia berättar att TILA är på gång med en serie aktiviteter.

– Ett bolag grundades i fjol för att utgöra en fast ram för verksamheten. Nu letar vi efter fler investerare och mer permanenta fysiska lokaler på en central plats i Stockholm, där man via skyltöster mot gatan kan locka besökare.

TILA kommer att bli synligt i Stockholms gatubild i maj genom aktiviteten BARA BASTU, en fest för finländsk bastukultur, design och musik. Man planerar också kuraterade utställningar och musikevenemang och ett helt nytt sätt att sälja och införskaffa konst. När TILA etablerat sig i permanenta lokaler i Stockholm firas det med en grandios invigning, dit alla är välkomna för att inspireras och skapa kontakter.

Tiia och Tom säger att de är tacksamma för all stöd och allt intresse de mött, men att det fortfarande behövs sponsring och finansiering för att trygga TILA på sikt.

– Vi är öppna för alla former av samarbete – om ni känner samma som vi för att utveckla nordisk skapande kultur är ni mer än hjärtligt välkomna att kontakta oss för en kreativ diskussion. ■

MÅNGA HAR BRISTER I SITT LEDARSKAP, OMEDVETET OCH OAVSIKTLIGT

FÖRBÄTTRA LEDARSKAPET MED REISS MOTIVATION PROFILE®: EN NYCKEL TILL EFFEKTIVT LEDARSKAP

Makt

Självtändighet

Nyfikenhet

Acceptans

Ordning

Sparande

Heder

Idealism

Social kontakt

Familj

Status

Hämnd

Skönhet

Ätande

Fysisk aktivitet

Lugn

För att leda framgångsrikt i dagens höga tempo och föränderliga företagsvärld är det avgörande att förstå vad som verkligen motiverar medarbetarna. Reiss Motivation Profile® (RMP), utvecklad av psykologiprofessor Steven Reiss, ger ett vetenskapligt grundat verktyg för att identifiera de 16 grundläggande livsmotiven som driver mänskligt beteende. Denna djupa förståelse för hur människor fungerar, ger ledaren en bättre förmåga att anpassa sina ledarskapsstrategier och optimera teamets prestation.

Varje individ drivs av olika inneboende motivatorer. Medan vissa söker erkännande, värdesätter andra säkerhet eller oberoende. RMP hjälper ledare att känna igen medarbetarnas individuella motivatorer och anpassa sin ledarstil därefter. Detta främjar en arbetsmiljö som respekterar personliga värderingar, samtidigt som det stödjer företagets mål.

ATT INTEGRERA RMP I LEDARSKAPSUTVECKLINGSPROGRAM GER MÅNGA FÖRDELAR:

- **Främjar självreflektion:** Ledare får insikter om sina egna motiv, vilket hjälper dem att bättre förstå sin ledarskapsstil.
- **Skräddarsytt stöd för anställda:** Genom att förstå teammedlemmarnas livsmotiv kan arbetsuppgifter och ansvarsområden fördelas utifrån individuella preferenser och styrkor, vilket leder till ökad arbetstillfredsställelse och produktivitet.
- **Enklare konfliktlösning:** Olika behov kan ibland orsaka spänningar i team. RMP hjälper till att känna igen och konstruktivt hantera dessa skillnader.

ENKELT OCH PÅLITLIGT

RMP består av en självskattning med 128 frågor, tillgänglig online. Efter att ha besvarat frågorna får deltagarna en detaljerad analys av sina livsmotiv. Denna profil fungerar som en grund för personlig reflektion och riktade utvecklingsaktiviteter.

FÖRDELAR FÖR LEDARE OCH TEAM

En djup förståelse för individuella motivatorer bidrar till:

- **Effektivare kommunikation:** Ledare kan anpassa sin kommunikationsstil för att möta behoven hos sina anställda, vilket minskar missförstånd och stärker samarbetet.
- **Riktad personalutveckling:** Genom att identifiera livsmotiv, kan utbildnings- och utvecklingsprogram anpassas för att i större grad frigöra individens potential.
- **Förbättrad teamdynamik:** Medvetenhet om olika drivkrafter inom ett team främjar förståelse och uppskattning bland kollegor, vilket skapar en mer harmonisk och produktiv arbetsmiljö.

Reiss Motivation Profile® ger ledare ett värdefullt verktyg för att förstå sina anställdas inneboende motivation och förfina sina ledarskapsstrategier därefter. Genom att ta hänsyn till individuella livsmotiv kan ledare skapa en miljö som anpassar både personliga behov och företagets mål.

Utnyttja kraften i RMP för att förbättra din ledarskapsförmåga och driva ditt teams framgång.

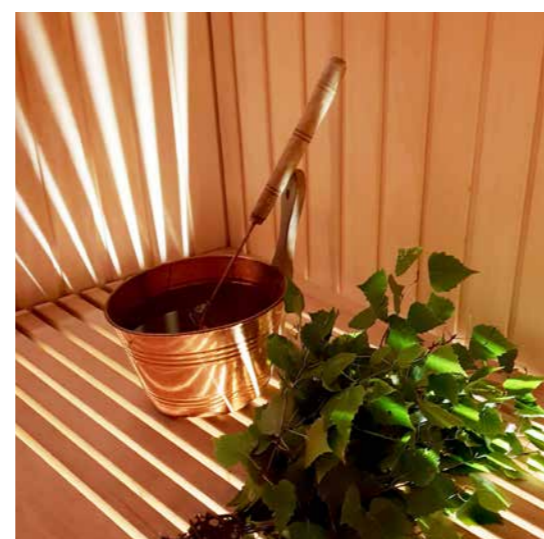
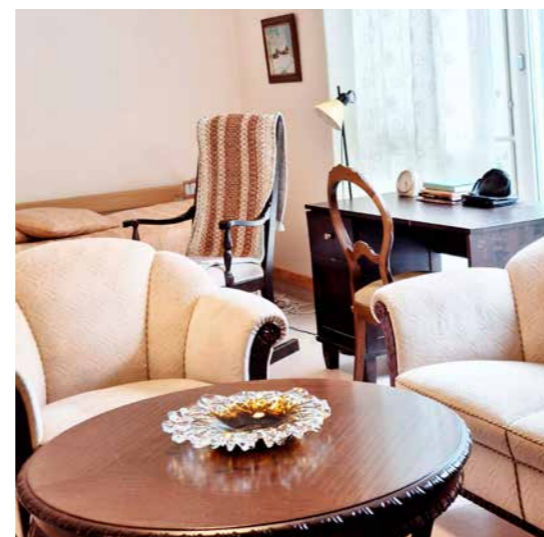
Här kan du beställa en RMP och få mer information: www.rmp.eu/en

info@rmp-nordic.com | tel. +358-400-545747

QR-koodi verkkosivustalle
QR kod till webbplatsen
<https://Suomikoti.se>

Välkommen hit!

Finskt äldrecentrum

Suomikoti är ett varmt och hemtrevligt särskilt boende i Sverige där man talar finska och erbjuder omsorg av hög kvalitet. Här finns 53 lägenheter där boende har möjlighet att laga sin egen mat och där rymliga badrum finns tillgängliga. Vi har särskilt 17 platser för dem som behöver sjukvård och 36 platser för personer med demens. Vi är glada att kunna ta emot även par som vill bo tillsammans!

Suomikoti är en viktig plats för finskspråkiga seniorer i Sverige. Vi erbjuder högklassigt boende och omsorg. Varje vecka anordnar vi olika evenemang och aktiviteter i vår festlokal, vilket ger de boende möjlighet att delta i aktiviteter och träffa andra. Här kan man även njuta av bastun, och naturälskare kan koppla av i vår vackra trädgård.

Vår utbildade och språkkunniga personal är alltid redo att hjälpa till. Varje vecka besöker en geriatriker oss för att säkerställa att alla våra

boendes behov blir tillgodosedda. Fysioterapeuter och arbetsterapeuter hjälper de boende att hålla sig aktiva och må bra.

På Suomikoti värdesätter vi finska traditioner och kultur, vilket ger en extra glädje i boendet. Våra boende kan delta i olika aktiviteter, både individuellt och i grupp, vilket stärker deras sociala liv.

Vi har även Stiftelsen Silviahemmets certifikat, vilket garanterar att våra tjänster håller hög kvalitet. Suomikoti spelar en viktig roll i

att erbjuda finskspråkig omsorg i Sverige. Här kan våra boende känna sig trygga och förstådda, och omsorgen präglas av en finsk kulturell omvårdnad.

VARMT VÄLKOMMEN ATT BESÖKA SUOMIKOTI!

Här väntar en gemenskap där välbefinnande står i fokus. Om du eller dina anhöriga har några funderingar kring vår verksamhet är ni alltid välkomna att kontakta oss.

NTM GROUP – INNOVATIVA OCH HÅLLBARA LÖSNINGAR FÖR RENHÅLLNINGSFORDON OCH VÄGTRANSPORTER

NTM är ledande inom utveckling av miljövänliga transportlösningar i Norden. Vårt fokus ligger på innovativa och hållbara avfallsinsamlingsfordon och transportsystem som minskar miljöpåverkan. Vår teknik och produktpalett innefattar kundanpassade, skräddarsydda och effektiva el- och hybridfordon som är designade för att möta de strängaste miljö- & hållbarhetskraven.

LÄS MERA PÅ WWW.NTM.FI

ZERO WASTE – ZERO EMISSION FÖR ALLA

Våra innovativa lösningar minskar körda kilometer och maximerar lastkapaciteten, vilket effektiviserar både bränsleförbrukning och avfallshandling. NTM Zero Emission Solutions är dedikerade till att leverera marknadsledande teknologi för lågemissionstransporter.

NTM – Din partner för en hållbar framtid!

QUATRO - EN UNIK LÖSNING FÖR INSAMLING AV FYRA FRAKTIONER SAMTIDIGT

Quatro, vår flaggskeppsprodukt, är ett revolutionerande fyrfacksfordon som erbjuder överträffad effektivitet och komfort i avfallshandling. Designad för det nordiska klimatet, anpassar sig Quatro till varierande transportbehov och maximerar tömningsrundorna med sin specialdesignade komprimeringsteknik.

TA KONTAKT FÖR YTTERLIGARE INFORMATION

Upptäck mer på NTM.fi om hur vi kan hjälpa din verksamhet att uppnå hållbarhetsmålen med skräddarsydda lösningar som bidrar till en renare, grönare och mera hållbar framtid!

Ab Närpes Trä & Metall
Kristinestadsvägen 417, 64200 Närpes
www.ntm.fi | +358 (0)201 236 200

NTM Sverige AB
Furuskogsgatan 7, 532 40 Skara
www.ntmsverige.se | +46 (0)10 130 91 00

INBJUDAN TILL NÄRINGSLIVSLUNCH I STOCKHOLM DEN 21 MAJ 2025:

Hur förändrar AI vår framtid?

Finsk-svenska handelskammaren arrangerar en näringslivslunch i Stockholm onsdagen den 21 maj. AI-kommissionens ordförande **Carl-Henric Svanberg** lunchtar under rubriken "Hur förändrar AI vår framtid?".

Carl-Henric Svanberg är en erfaren företagsledare med en lång och framgångsrik karriär i några av världens största företag. Han har varit vd och koncernchef både för Ericsson och Assa Abloy, samt ordförande för British Petroleum och AB Volvo.

År 2023 utsågs Svanberg till ordförande för den nyinrättade svenska AI-kommissionen. Kommissionen har som mål att stärka Sverige som ledande forsknings- och industriation samt att positionera Sverige i framkanten av den globala AI-utvecklingen.

Varmt välkommen att delta!

När, var, hur?

Tid och plats: Onsdagen den 21 maj 2025 kl. 12:30 i Spegelsalen, Grand Hôtel, Stockholm.

Anmälan: Senast 15 april på finsve.se/naringslivslunch. Begränsat antal platser.

Lunchavgift: Kostnadsfritt för handelskammarens medlemmar. Övriga 900 SEK per person.

finsve.se/naringslivslunch

Bild: Tidningarnas Telegrambyrå

Företaget etablerades 1982 och har idag den största erfarenheten i Norden.

NORDENS MEST ERFARNA SPORTRESEARRANGÖR

STEGET FÖRE, ALLTID BÄST

17 olympiska spel
12 fotbolls-VM
12 Fotbolls-EM
42 Världsmästerskap i ishockey och många fler arrangemang har genomförts i Björk & Boströms regi.

VÅR ERFARENHET ÄR ER BÄSTA GARANTI FÖR EN FRAMGÅNGSRIK RESA OCH UPPLEVELSE

ISHOCKEY-VM – STOCKHOLM 2025

12/5–13/5, VIP-paket. Sverige vs Finland med Kaj Kunnas, Curt Lindström, Håkan Loob och Timo Jutila.

19/5–20/5, VIP-paket. Finland vs Kanada. Hospitality med buffé och gäster.

20/5–21/5. Sverige vs Kanada. Hospitality med buffé och gäster.

22/5–26/5, Slutspel. 6-slutspelsmatcher.

JYVÄSKYLÄ – RALLYT 2025

30/7–4/8. Rally-VM hetaste tävling. Årligen i Jyväskylä med 300 000 besökare. Begär offert.

VM-KVAL FOTBOLL HERRAR

10/10. Sverige vs Schweiz, Friends Arena.
15/11. Schweiz vs Sverige.

Vi har även varje vecka paket till: Premier League, La Liga, Bundesliga och Serie A.

BJÖRKBOSTRÖM
SPORTRESOR

www.bjorkobostrom.se • Tel 090-711330 •

Bokning: Info@bjorkobostrom.se

Nordens ledare inom Executive Search

Fairchild Executive Search i Helsingfors och Novare i Stockholm är tillsammans Nordens ledande aktör inom Executive Search. Med djupgående expertis, ett starkt nätverk och en förståelse för både den nordiska och internationella marknaden hjälper vi företag att hitta ledare med rätt kompetens och driv.

Med oss som partner växer ni med rätt kompetens.

FAIRCHILD
EXECUTIVE SEARCH
fairchild.fi

Novare
novare.se

HÅLLBAR
BULKLOGISTIK
ÖVER HELA EUROPA

DYNAMIC LOGISTICS

ILLUSTRATÖR
Anna Lahti

MED ENS BÄSTA HOBBY SOM YRKE

Tänk om man kunde tjäna pengar på att göra det man älskar?
En som fått den förmånen är småföretagaren och illustratören Anna Lahti.
Nu är hon aktuell med en serie vykort med en välkänd profil.

Få litterära figurer är väl så starkt förknippade med Uppsala som Pelle Svanslös? Sina 85 år till trots förblir han en älskad barnboksfigur hos ständigt nya generationer över hela landet.

Nu finns nyskapade vykort med Pelle Svanslös att köpa hos ett tiotal återförsäljare i Uppsala och Stockholm.

Konstnären bakom är Anna Lahti.
– Jag fick en ingivelse att jag ville göra Uppsalavkort med en byggnad, en blomslinga och katter – för jag gillar att rita gulliga djur – och tänkte direkt på Pelle Svanslös, berättar Anna på sin klingande norrländska.

Hon kontaktade Sagogränd, som äger rättigheterna till Pelle, och de hakade genast på idén.

Tre olika vykort med Pelle Svanslös, plus ett julkort, finns nu ute på marknaden och fler är på gång. Vykortet har fått ett fantastiskt fint mottagande och säljer som smör.

Så länge hon kan minnas har Anna ritat.

– I sommarstugan i Högnäs förs vid Skellefteälven hade vi ingen el, och därmed ingen TV. Regniga somrar blev det många timmar vid ritblocket, säger hon.

En stor förebild – och påhejare – hade hon i mormor Aina Marklund som var konstnär.

– Hon såg till att jag fick prova olika sorters konst, men jag återvände alltid till ritandet: penna, papper och sudd.

Mormor, som var pensionerad textil-lärare, hade ofta utställningar i källaren i Boliden, och busslaster reste in för att köpa hennes batikkonst.

– Jag minns att jag som barn klenroget stirrade på prislappen och tänkte: "2 000 kronor – för den fula!" minns Anna och skrattar generat.

– Men då kom tanken: Man kan alltså sälja något som man har gjort som är roligt!

När tonåren kom och många andra intressen lockade, var det också mormor som påminde Anna om att "förvalta sin gåva", som hon sade.

– Det var så fint att någon såg mig.

Annas första betalda illustrationsjobb var en återkommande barnserie för ett magasin, om pojken Max.
– Det var då jag lärde mig att arbeta mot en deadline, säger Anna menande.

Extra utmanande var det faktum att hon var småbarnsmamma och vid tillfället var bosatt i Indien. Utan internet. Allt måste skickas med brev.

Men uppdraget gav mersmak.

Så när en vän till familjen, Birgitta Ekman, hade skrivit en bok till ett barnbarn som inte ville börja skolan, en bok baserad på Birgittas egen barndom, och Anna fick frågan om att illustrera, var svaret ett självklart ja.

– Birgitta hade vuxit upp i Indien, och tack vare att vi hade bott där hade jag förståelse för hur det såg ut, med människor, färger och detaljer.

Boken fick sedan fyra uppföljare.

– Det var otroligt utvecklande att sitta på förlaget för att se hur stor plats bilderna skulle få och deras placering. Jag växte in i jobbet och blev allt bättre.

Tiden gick och en barndomsdröm, som alltid lekt i periferin, pockade på Anna: att själv ge ut en barnbok. Hon gick ner i tid på sitt jobb för att frigöra mer utrymme för ritandet. Men var det verkligen dags?

I samma veva lärde Anna känna en granne, Cecilia Lundell, som var förskolelärare i grunden men nu var sjukskriven på grund av en cancerdiagnos.

– En dag fick jag en tanke: Kanske vi ska göra något

ihop? Jag frågade Cicci om hon någonsin funderat på att ge ut en barnbok. Det var mitt i prick!

Och så föddes den första berättelsen om Kaninfamiljen – Resan till Pannkaklandet – en pedagogisk bok för 3–6-åringar, med roliga, lite knasiga äventyr, mycket rim och ordlekar, och livfulla, färgglada teckningar.

Anna och Cicci har fått mycket positiv respons, och Bibliotekstjänst gav den en fyra av fem möjliga. Ytterligare två böcker, eller resor, med Kaninfamiljen har följt (liksom en tillhörande lärarhandledning), men för närvarande tar skaparna en paus. Från kaniner.

Men det finns ju andra djur, och just nu arbetar Anna med en barnbok för Idus förlag, skriven av författaren Carin Johansson. Där är det en räv, en hare och en iller som är huvudkaraktärer.

Drömmen om en egen bok finns kvar.

– Jag minns när jag stod i skolbiblioteket i Medle och såg illustrationerna av Eva Eriksson och Elsa Beskow och tänkte: "Wow, det där vill jag göra när jag blir stor."

Men än har det inte blivit något konkret av Annas små manus. Och tills vidare arbetar hon – med glädje – med andra.

Så var hittar hon då inspiration för sitt skapande?

– Hos barn, de har så härlig fantasi. Och genom att resa och se nya miljöer, liksom konst, min kristna tro och så naturen, allt vackert runt om.

Även om det vore en dröm ser hon sig inte arbetande på heltid i en ateljé.

– Jag mår bra av att jobba med människor också, förklarar hon.

– Men så klart skulle jag bli glad om det kunde bära sig så pass att det kunde bli en stadig inkomstkälla. Det känns så lyxigt de dagar man efter frukost bara får dra sig undan – för att rita.

NYHET! **KETO-42**

Leveras med 360°-rotor!

Den nya **KETO-42** kompletterar sortimentet av små skördare och erbjuder **en större kapdiameter i en lättare ram!**

Keto Harvesters

Kone-Ketonen Ab www.kone-ketonen.fi tfn. 020 734 4640

Make it happen

ncc.se
ncc.fi

NCC

Arja en sång om frihet

Arja Saijonmaa berättar om sitt liv från uppväxten i Finland till världsturnén med Mikis Theodorakis, *Jag vill tacka livet* och deltagande i Metodifestivalen.

Bara bada bastu är aktuell som Sveriges bidrag i Eurovision. Arja har propagerat för bastubad sedan decennier tillbaka och skriver i boken om bastu och hälsa.

Arja Saijonmaa har levtt ett otroligt intressant liv, där ledorden varit musik, mod, nyfikenhet och, ja, sisun. En sång om frihet är en välskriven och mycket läsvärd biografi.

Nils Ahnland i BTJ

Beställ boken genom www.ekerlids.com eller scanna av QR-koden

Ekerlids Förlag

Sverigefinska skolan i Stockholm

Tukholman ruotsinsuomalainen koulu

Mer än bara bastu

Vi älskar bastu (och KAJ)! Men Finland har även mycket annat att erbjuda än björkris, svett och (glädje)tårar.

I 30 år har Finlandsinstitutet i Stockholm främjat finländsk kultur i Sverige. Vårt arbete för att fördjupa relationen och förståelsen mellan länderna fortsätter.

Under 2025 förnyar vi vårt hus och vår verksamhet. Håll dig uppdaterad genom att prenumerera på vårt nyhetsbrev!

6/2-27/4 Pop-up-utställning KÄÄPÄ av Mari Koppanen, Nordiska museet

13/4 Designloppis, Finlandsinstitutet

25/4 Aprilbastu, Finlandsinstitutet

26/4 Kulturnatten, Nordiska museet

31/8 Östersjöfestivalen: kammarmusikkonsert med Stina Ekblad, Finlandsinstitutet

finlands institutet

Snickarbacken 4, Stockholm | finlandsinstitutet.se

FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN
SUOMALAIK-RUOTSALAINEN KAUPPAKAMARI

Bild: Tidningarnas Telegrambyrå

Finsk-svenska handelskammaren fortsätter arbetet med att förstärka relationen mellan Finland och Sverige

Ett gränslöst samarbete för att skapa tillväxt

I oroliga tider är det tryggt att kunna förlita sig på goda grannar och konstatera att relationen mellan Finland och Sverige är stark på alla plan: mellan näringslivet och företagen, mellan politiker och beslutsfattare, men också mellan medborgarna i de bägge länderna. Vårt samarbete känner inga gränser.

Finsk-svenska handelskammaren har sedan 1936 byggt relationer mellan våra länder – i dag är Sverige Finlands största exportmarknad och en viktig faktor för sysselsättningen och välfärden i våra länder. Sverige är en mycket betydelsefull marknad för företagen på andra sidan Östersjön.

Under året kommer handelskammaren att fortsätta arbeta med att förstärka intresset för Sverige och den svenska marknaden i Finland, där man på många håll drabbats av den kollapsade handeln med Ryssland. Vi driver också ett mentorskapsprogram för att dela kunskap om hur man lyckas i exportaffärer.

Vi ser fram emot det nya året med tillit – med stabila resurser kan vi fortsätta att erbjuda givande nätverksträffar, högklassiga seminarier samt kvalificerad rådgivning till också små och medelstora företag som vill växa på den svenska marknaden. Ekonomisk tillväxt och goda relationer går hand i hand.